

ZARZĄDZENIE Nr 60/2019
Burmistrza Miasta Szczyrk
z dnia 24 maja 2019 roku

w sprawie: wdrożenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Urzędu Miejskiego w Szczyrku

Na podstawie §6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010 Nr 109 poz. 719)

zarządzam, co następuje:

§ 1

Wdrażam **Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego** dla budynku Urzędu Miejskiego w Szczyrku ul. Beskidzka 4, stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zobowiązuję wszystkich pracowników Urzędu i jednostek organizacyjnych mających siedzibę w budynku Urzędu do zapoznania się z **Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego** oraz do przestrzegania jej postanowień.

§ 3

Wykonanie zarządzenia powierzam Z-cy Burmistrza Miasta Szczyrk.

§ 4

Traci moc Zarządzenie Nr 36/2011 Burmistrza Miasta Szczyrk z dnia 7 czerwca 2011 roku w sprawie wdrożenia Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Urzędu Miejskiego w Szczyrku.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

BURMISTRZ MIASTA
SZCZYRK
Antoni Byrdy

INSPEKTOR
JK
mgr Renata Jękot

RADCA PRAWNY
Grzegorz Widerski
Grzegorz Widerski

URZĄD MIEJSKI W SZCZYRKU
Szczyrk, ul. Beskidzka 4

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Lp.	Data:	Opis:	Opracował:	Sprawdził:	Zatwierdził:
1.	Maj 2019	Opracowanie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego	mgr inż. Eugeniusz Wagner mgr inż. Eugeniusz Wagner mgr inż. Eugeniusz Wagner bryg. w st. spocz.	Renata Jękot INSPEKTOR mgr Renata Jękot	Antoni Byrda BURMISTRZ MIASTA SZCZYRK Antoni Byrda

SPIS TREŚCI

Strona

I.	WSTĘP. PODSTAWOWE POJĘCIA.	5
II.	ZASADY OGÓLNE.	8
1.	Wstęp.	8
2.	Odpowiedzialność z zakresu ochrony przeciwpożarowej.	9
III.	WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.	10
1.	Lokalizacja, powierzchnia, wysokość.	10
2.	Instalacje użytkowe w obiekcie.	10
3.	Parametry pożarowe występujących materiałów palnych.	11
4.	Gęstość obciążenia ogniowego.	11
5.	Odległość od obiektów sąsiadujących.	11
6.	Kategoria zagrożenia ludzi.	11
7.	Ocena zagrożenia wybuchem.	11
8.	Klasa odporności ogniowej elementów konstrukcyjnych.	11
9.	Dopuszczalna wielkość strefy pożarowej.	12
10.	Drogi pożarowe i dojazdowe.	12
11.	Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru.	13
IV.	ZASADY BEZPIECZNEJ EKSPLOATACJI OBIEKTU.	13
V.	ZASADY SKŁADOWANIA W PROCESIE MAGAZYNOWANIA.	15
VI.	ZASADY BEZPIECZNEJ EKSPLOATACJI URZĄDZEŃ I INSTALACJI.	16
1.	Instalacje techniczne w obiekcie.	17
1.1	Instalacje elektryczne.	17
1.2	Instalacje odgromowe.	17
1.3	Instalacja ogrzewcza i gazowa.	18
1.4	Instalacja wentylacyjna.	18
2.	Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice. Przeglądy i konserwacje.	18
2.1	Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa.	18
2.2	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.	19
2.3	Oświetlenie ewakuacyjne.	19
2.4	Drzwi przeciwpożarowe.	20
2.5	Gaśnice.	20
2.6	System grawitacyjnego oddymiania klatki schodowej.	22
2.7	Instalacja sygnalizacji pożaru.	23
VII.	WYPOSAŻENIE W PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY.	23
VIII.	ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU.	25
1.	Alarmowanie.	25
2.	Zasady postępowania przy likwidacji pożaru.	27
3.	Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla osób z zewnątrz.	27
IX.	WARUNKI ORGANIZACJI AKCJI EWAKUACYJNEJ.	28
1.	Zasady prowadzenia ewakuacji.	28
2.	Techniczne warunki ewakuacji w budynku urzędu.	30
3.	Wskazania ogólne dla osób organizujących ewakuację.	31
4.	Wskazania dla ewakuowanych.	31

5.	Zasady ewakuacji mienia.	32
6.	Miejsce zbiórki dla ewakuowanych.	32
7.	Praktyczne sprawdzenie organizacji ewakuacji	33
X.	ORGANIZACJA I ZASADY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI.	33
1.	Rodzaje szkoleń.	34
2.	Organizacja i dokumentowanie ćwiczeń.	34
XI.	ZABEZPIECZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO.	35
XII.	POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTAWANIA I ROZPRZESTRZENIANIA SIE POŻARU.	37

ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik Nr 1	- Rejestr prac pożarowo niebezpiecznych	40
Załącznik Nr 2	- Protokół zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych	41
Załącznik Nr 3	- Pozwolenie na prace pożarowo-niebezpieczne (część 1)	42
Załącznik Nr 4	- Pozwolenie na prace pożarowo-niebezpieczne (część 2)	43
Załącznik Nr 5	- Program szkolenia	44
Załącznik Nr 6	- Lista obecności uczestników	44
Załącznik Nr 7	- Wzór oświadczenia o zapoznaniu się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego	45
Załącznik Nr 8	- Sprawozdanie z ćwiczeń ewakuacyjnych	46
Załącznik Nr 9	- Sposoby poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic	47

RYSUNKI:

Rysunek Nr 1	- Znaki ewakuacyjne	50
Rysunek Nr 2	- Znaki – Ochrona Przeciwpożarowa	51
Rysunek Nr 3	- Plan ewakuacji - kondygnacji	52

Karta uzupełnień i zmian w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Lp.	Data uzupełnienia	Punkty instrukcji			Treść nowych lub zmienionych punktów instrukcji	Autor uzupełnień lub zmian (nazwisko, imię, stanowisko, podpis)
		skreślone	dodane	zmienione		

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

I. WSTĘP. PODSTAWOWE POJĘCIA.

Przedmiotem instrukcji jest określenie wymagań przeciwpożarowych dla obiektu, przebywających w nim osób jak również określenie zasad zapobiegania i postępowania w przypadku wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

Określając wymagania przeciwpożarowe dla budynku w oparciu o obowiązujące przepisy wykorzystano:

- ustalenia dokonane w trakcie normalnej eksploatacji obiektów,
- informacje uzyskane od osób funkcyjnych,
- szkice sytuacyjne,
- dokumentację techniczno-budowlaną.

W niniejszym dokumencie określono:

1. Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia obiektu, jego sposobu użytkowania, jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem.
2. Sposób poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.
3. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia.
4. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.
5. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi.
6. Sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej Instrukcji, przepisami przeciwpożarowymi oraz zasadami szkolenia.

Wykaz obowiązujących przepisów i norm:

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 1991 Nr 81, poz. 351 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (J. t. Dz. U. Nr 156, poz. 1118).
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719).
5. Rozporządzenia Ministra Spraw wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030).
6. PN-92/N-01256/02. Znaki bezpieczeństwa – ewakuacja.
7. PN-EN ISO 7010:2012 Symbole graficzne – Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.
8. Ochrona przed elektrycznością statyczną zgodnie z postanowieniami PN/E-05204 „Ochrona przed elektrycznością statyczną. Ochrona instalacji i urządzeń. Wymagania” – dotyczy także instalacji wentylacji mechanicznej miejscowej wyciągowej.
9. Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne powinno być wykonane zgodnie z PN- EN1838(U):2002 Oświetlenie awaryjne.

Ilekoć w Instrukcji jest mowa o:

- **zapobieżeniu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru lub innego miejscowego zagrożenia** – rozumie się przez to:
 - zapewnienie koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom i ruchomościom,
 - tworzenie warunków organizacyjnych i formalnoprawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru lub innego miejscowego zagrożenia;
- **bezpieczeństwie pożarowym** – rozumie się przez to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem;
- **Polskich Normach** – rozumie się przez to Polskie Normy przeznaczone jedynie do dobrowolnego stosowania, zgodnie z przepisami o normalizacji;
- **pracach niebezpiecznych pod względem pożarowym** – rozumie się przez to prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu;
- **systemie sygnalizacji pożarowej** – rozumie się przez to system obejmujący urządzenia sygnalizacyjno – alarmowe służące do samoczynnego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze;
- **materiałach niebezpiecznych pożarowo** – rozumie się przez to następujące materiały niebezpieczne: gazy palne, ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C), materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne, materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji oraz materiały mające skłonności do samozapalenia;
- **przeciwpożarowym wyłączniku prądu** – rozumie się przez to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru; odcięcie dopływu prądu przeciwpożarowym wyłącznikiem nie może powodować samoczynnego załączenia drugiego źródła energii elektrycznej, w tym zespołu prądotwórczego, z wyjątkiem źródła zasilającego oświetlenie awaryjne, jeżeli występuje ono w budynku,
- **strefie pożarowej** – rozumie się przez to budynek albo jego część oddzieloną od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego, bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków, określone z uwagi na wymagania bezpieczeństwa pożarowego w przepisach techniczno – budowlanych; częścią budynku, o której mowa wyżej, jest także jego kondygnacja, jeżeli klatki schodowe i szyby dźwigowe w tym budynku spełniają co najmniej odpowiednie wymagania, określone w przepisach techniczno – budowlanych dla klatek schodowych.
- **technicznych środkach zabezpieczeń przeciwpożarowych** – rozumie się przez to urządzenia, sprzęt, instalacje i rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów;
- **terenie przyległym** – rozumie się przez to pas terenu wokół obiektu, o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów z uwagi na wymagania bezpieczeństwa pożarowego określone w przepisach techniczno – budowlanych;

- **urządzeniach przeciwpożarowych** – rozumie się przez to urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, w tym urządzenia sygnalizacyjno – alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty i zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe kłapy odcinające, urządzenia oddymiające oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania;
- **stałych urządzeniach gaśniczych** – rozumie się przez to urządzenia związane na stałe z obiektem, zawierające własny zapas środka gaśniczego, wyposażone w układ przechowywania i podawania środka gaśniczego, uruchamiane automatycznie we wczesnej fazie rozwoju pożaru;
- **zabezpieczeniu przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych** – rozumie się przez to zabezpieczenie przed utrzymywaniem się na drogach ewakuacyjnych dymu w ilości, która ze względu na ograniczenie widoczności lub toksyczność uniemożliwiłaby bezpieczną ewakuację;
- **ewakuacji** – jest to uporządkowany ruch osób do miejsca bezpiecznego na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej bezpośrednio lub drogami komunikacji ogólnej, zwanymi dalej ewakuacyjnymi w przypadku pożaru lub innego niebezpieczeństwa.
- **odpowiednich warunkach ewakuacji** – rozumie się przez to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno – organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów;
- **zagrożeniu wybuchem** – rozumie się przez to możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapłonu) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia powyżej 5 kPa;
- **strefa zagrożenia wybuchem** – to przestrzeń, w której może występować mieszanina wybuchowa.

Strefy te klasyfikuje się następująco:

- Strefa 0** - strefa, w której mieszanina wybuchowa gazów par lub mgieł występuje stale lub długotrwale w normalnych warunkach pracy.
- Strefa 1** - strefa, w której mieszanina wybuchowa gazów par lub mgieł może występować w normalnych warunkach pracy.
- Strefa 2** - strefa, w której istnieje niewielkie prawdopodobieństwo wystąpienia mieszaniny wybuchowej gazów par lub mgieł, przy czym mieszanina ta może występować jedynie krótkotrwale.
- Strefa 20** - strefa, w której mieszanina wybuchowa pyłów występuje często w normalnych warunkach pracy.
- Strefa 21** - mieszanina wybuchowa pyłów może występować w normalnych warunkach pracy.
- Strefa 22** - strefa, w której istnieje niewielkie prawdopodobieństwo wystąpienia mieszaniny wybuchowej pyłów, przy czym mieszanina ta może występować jedynie krótkotrwale.

II. ZASADY OGÓLNE.

1. Wstęp.

Pożary stanowią jedną z najdotkliwszych i najgroźniejszych klęsk żywiołowych, niszczą bowiem bezpośrednio mienie, a często zagrażają życiu i zdrowiu ludzi.

Osoba fizyczna, osoba prawna organizacja lub instytucja korzystająca ze środowiska, budynku lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.

Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zgodnie z **art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 2018.620)** zapewniając jego ochronę przeciwpożarową obowiązany jest w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć obiekt, budynek lub teren w sprzęt pożarowy i ratowniczy oraz środki gaśnicze, zgodnie z obowiązującym zasadami,
- zapewnić konserwację i naprawy posiadanego sprzętu oraz urządzeń zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje - w całości lub części - ich zarządca lub użytkownik, na podstawie umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku, gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

Wymagania ochrony przeciwpożarowej sprowadzają się do wyeliminowania możliwości powstania pożaru, a w przypadku jego zaistnienia do ograniczenia jego zasięgu, a tym samym do ograniczenia strat materialnych.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010.109.719) nakłada na właściciela obowiązek wykonania **Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego**.

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego, zwana dalej "Instrukcją" określa:

- potencjalne źródła powstania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania,
- zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru,
- zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo,
- zasady zabezpieczenia obiektów w podręczny sprzęt gaśniczy,
- zasady postępowania na wypadek powstania pożaru,
- zasady prowadzenia ewakuacji,
- zasady prowadzenia szkolenia pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

W związku z powyższym zarządzający odpowiedzialny jest nie tylko za sprawne kierowanie instytucją, ale również za zabezpieczenie jej obiektu przed bezpośrednimi i pośrednimi skutkami pożaru lub innego zagrożenia, a przede wszystkim za zapewnienie bezpieczeństwa osobom przebywającym w obiekcie.

Dlatego też podstawowym celem „Instrukcji Bezpieczeństwa Przeciwpowozarowego” jest określenie wymagań przeciwpowozarowych w zakresie organizacyjnym, technicznym oraz innych, które muszą być zachowane w czasie eksploatacji budynku.

Do zapoznania się z Instrukcją oraz przestrzegania ustaleń w niej zawartych bezwzględnie zobowiązani są wszyscy tam zatrudnieni pracownicy. Znajomość otoczenia oraz doskonalenie metod działania winno zapewnić sprawne przeprowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej oraz zminimalizowanie skutków ewentualnego powozaru.

Przyjęcie do wiadomości postanowień Instrukcji pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem na oświadczeniu, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika.

Niezależnie od powyższego postanowienia niniejszej Instrukcji obowiązują również wszystkich pracowników przedsiębiorstw, firm, osób prawnych i fizycznych wykonujących prace zlecone na terenie i na rzecz użytkownika, prowadzących działalność na terenie obiektu oraz interesantów przebywających czasowo na terenie obiektu.

Obowiązek zapoznania się tych osób z treścią i postanowieniami niniejszej Instrukcji należy do kierowników działów nadzorujących (osób upoważnionych), zawierających umowy z tymi osobami.

Umowa o powierzenie (wykonanie) prac w obiekcie musi zobowiązywać wykonawców do przestrzegania ustaleń wynikających z treści Instrukcji. Wykonawcy zobowiązani są zapoznać z treścią Instrukcji swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem.

Właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu lub osoba przez niego upoważniona ma prawo kontrolować przestrzeganie ustaleń zawartych w Instrukcji.

2. Odpowiedzialność z zakresu ochrony przeciwpowozarowej.

Zadania i obowiązki z zakresu ochrony przeciwpowozarowej:

BURMISTRZA

wynikają z art. 3 i art. 4 Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpowozarowej (Dz.U.2018.620), który odpowiada za:

- przestrzeganie przeciwpowozarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych,
- wyposażenie pomieszczeń i budynków w sprzęt powozarniczy oraz normatywna ilość gaśnic,
- zapewnienie konserwacji i naprawy sprzętu powozarniczego i gaśnic, zgodnie z zasadami i wymaganiami, gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie,
- zapewnienie osobom przebywającym w budynku bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji,
- przygotowanie budynku do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zaznajomienie pracowników z przepisami przeciwpowozarowymi,
- ustalenie sposobu postępowania na wypadek powstania powozaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- kierowanie całokształtem ochrony przeciwpowozarowej w zakładzie,
- nadzorowanie i kontrolowanie realizacji zadań z zakresu ochrony przeciwpowozarowej,
- zabezpieczenie środków na realizację zadań ochrony przeciwpowozarowej,
- zlecanie wewnętrznych kontroli stanu przestrzegania przepisów przeciwpowozarowych na terenie zakładu,
- wydawanie zezwoleń na prowadzenie prac powozarowo-niebezpiecznych.

PROWADZĄCY

sprawy ochrony przeciwpożarowej w Urzędzie Miejskim w Szczyrku, odpowiada za:

- prowadzenie wymaganej dokumentacji dotyczącej zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową,
- prowadzenie szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- opracowywanie, opiniowanie i weryfikowanie dokumentów mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe budynku,
- przestrzeganie okresowych kontroli instalacji i urządzeń w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- przestrzeganie czasookresów przeglądów gaśnic,
- nadzorowanie prac niebezpiecznych pożarowo,
- egzekwowanie przestrzegania norm i przepisów przeciwpożarowych przez pracowników.

Czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej może wykonywać osoba posiadająca odpowiednie kwalifikacje zawodowe określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 grudnia 1998 roku w sprawie wymagań w zakresie kwalifikacji zawodowych oraz dotyczących warunków fizycznych i psychicznych osób zatrudnionych w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, a także w zakresie kwalifikacji zawodowych innych osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr. 159 z 1998 r. poz. 1050).

PRACOWNICY

odpowiadają za:

- skuteczne alarmowanie o zaistniałym zagrożeniu,
- sprawne powiadamianie o zaistniałym zagrożeniu funkcyjnych osób i służb,
- przystąpienie do akcji gaśniczej za pomocą gaśnic i hydrantów wewnętrznych,
- udział w akcji ratowniczej w tym ewakuacji zagrożonych osób do czasu przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej.

III. WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.

Charakterystyka obiektu.

Budynek jest obiektem wolnostojącym o funkcji użyteczności publicznej i administracyjnej. Budynek o czterech kondygnacjach nadziemnych z poddaszem nieużytkowym, podpiwniczony. Piwnice zajmują m.in. pomieszczenia gospodarczo-magazynowe, warsztatowe, archiwa.

Kondygnacja parteru - pomieszczenia biurowe, sala sesyjna.

Kondygnacja I i II piętra - pomieszczenia biurowe urzędu.

Poddasze - serwerownia, pomieszczenia magazynowe.

1. Lokalizacja, powierzchnia, wysokość.

Dane podstawowe budynku:

• powierzchnia użytkowa	-	1066,00 m²
• kubatura	-	3262,00 m³
• wysokość budynku	-	14,00 m
• grupa wysokości	-	średniowysoki (SW)

Odległość od najbliższych budynków spełniają wymagania przepisów.

2. Instalacje użytkowe w obiekcie:

- elektryczną - 230 V, wyposażoną w na kondygnacji parteru przy tablicy przyłącza głównego,

- w przeciwpożarowy wyłącznik prądu,
- odgromową,
- grzewczą - centralnego ogrzewania wodnego z własnej kotłowni gazowej usytuowanej w poziomie piwnic. Pomieszczenie kotłowni wydzielone od pozostałej części kondygnacji drzwiami przeciwpożarowymi EI 30,
- wodno-kanalizacyjną,
- wentylacyjną grawitacyjną, stalowe przewody obudowane płytą GKF.

3. Parametry pożarowe występujących materiałów palnych:

W pomieszczeniach biurowych, archiwach budynku stosuje się i przechowuje palne materiały w ilościach charakterystycznych dla pomieszczeń administracyjnych. Na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji nie stosuje się palnych elementów wystroju wnętrz.

4. Gęstość obciążenia ogniowego.

Do obiektów zagrożonych pożarowo kwalifikujemy te obiekty, w których znajdują się stałe ciała, ciecze i gazy palne. Kwalifikacja ta odbywa się na podstawie możliwości zapalenia się palnych materiałów, substancji, maszyn i urządzeń technologicznych oraz ilości tych materiałów mogących ulec spaleni (obciążenie ogniowe).

Gęstość obciążenia ogniowego (Q_d), przyjmując powierzchnię użytkową strefy pożarowej określa się na poziomie:

$$Q_d \leq 500 \text{ MJ/m}^2$$

Gęstość obciążenia ogniowego oblicza się przy założeniu, że wszystkie materiały znajdujące się w danym pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku są równomiernie rozmieszczone na powierzchni rzutu pomieszczenia, strefy pożarowej lub składowiska.

5. Odległość od obiektów sąsiadujących:

Lokalizacja obiektu względu na potrzebę zapewnienia ochrony przeciwpożarowej spełnia parametry odległościowe w stosunku do obiektów sąsiadujących.

Odległość analizowanego budynku ($ZL 500 \text{ MJ/m}^2$) od budynków sąsiednich mierzona między ścianami zewnętrznymi będącymi ścianami oddzielenia przeciwpożarowego nie powinna być mniejsza niż:

– od zaliczonego do ZL	-	15 m
– od zaliczonego do IN	-	15 m
– od zaliczonego do PM o $Q < 4000 \text{ MJ/m}^2$	-	15 m
– od zaliczonego do PM o $Q > 4000 \text{ MJ/m}^2$	-	20 m

6. Kategoria zagrożenia ludzi.

Jednym z podstawowych elementów zabezpieczenia przeciwpożarowego jest podział na strefy pożarowe. Strefę pożarową stanowi budynek lub jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków. Powierzchnia strefy pożarowej jest obliczana jako powierzchnia wewnętrzna budynku lub jego części.

Budynek Urzędu Miasta zakwalifikowany jest do kategorii zagrożenia ludzi ZLIII.

7. Ocena zagrożenia wybuchem:

W pomieszczeniach budynku nie występuje zagrożenie wybuchem.

8. Klasa odporności ogniowej elementów konstrukcyjnych.

Obiekt wykonano z elementów nie rozprzestrzeniających ognia:

- ściany nośne konstrukcyjne piwnic - cegła pełna,
- ściany nośne zewnętrzne - cegła pełna,
- ściany nośne wewnętrzne - cegła pełna,
- ściany działowe - cegła dziurawka,
- ściany -podziału poddasza - 2xpłyta STG typ GKF, ocieplenie wełna mineralna,
- stropy - typ DZ-3, żelbet ,
- konstrukcja dachu - krokwie drewniane zabezpieczone ogniochronne,
- klatka schodowa wylewana, nie jest wydzielona pod względem pożarowym,

Nazwa i rodzaj elementu budowlanego	Klasa odporności ogniowej Stopień rozprzestrzeniania ognia
Ściany nośne zewnętrzne - cegła pełna na zaprawie cem.wap.	REI 240 Nie rozprzestrzeniające ognia
Ściany nośne wewnętrzne - cegła pełna na zaprawie cementowo-wapiennej.	REI 240 Nie rozprzestrzeniające ognia
Ściany wewnętrzne - cegła pełna na zaprawie cementowo-wapiennej.	REI 60 Nie rozprzestrzeniające ognia
Stropy: Żelbetowe	REI 60 Nie rozprzestrzeniające ognia
Konstrukcja dachu – krokwie drewniane, zabezpieczone ogniochronnie	R 30 Nie rozprzestrzeniające ognia
Płyta biegowa schodów - wylewana na mokro	R 60 Nie rozprzestrzeniające ognia
Budynek wykonany jest w klasie "B" odporności pożarowej z elementów nie rozprzestrzeniających ognia. Wymagana klasa "B" odporności pożarowej.	

9. Dopuszczalna wielkość strefy pożarowej.

Dopuszczalna wielkość strefy pożarowej wynosi 5000 m².

Powierzchnia użytkowa budynku -1066,00 m².

W budynku wyodrębniono cztery strefy pożarowe wydzielone drzwiami przeciwpożarowymi:

- poddasze,
- część administracyjna,
- piwnice,
- kotłownia.

Wymagania w zakresie ochrony przeciwpożarowej w zakresie podziału na strefy pożarowe i ich wielkości są spełnione.

10. Drogi pożarowe i dojazdowe.

Drogę pożarową o utwardzonej nawierzchni, umożliwiającą dojazd pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej do obiektu o każdej porze roku, należy doprowadzić do:

- budynku należącego do grupy wysokości średniowysoki zawierającego strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL III.

Główny dojazd do obiektu urzędu zapewniony jest od ulicy Beskidzkiej. Ulica spełnia parametry drogi pożarowej określone rozporządzeniem Ministra Spraw wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. z 2009 r. Nr 124, poz.1030).

- odległość od ściany budynku mieści się w przedziale 5 do 25 m,
- najmniejsza szerokość jezdni powyżej 4,0 m.

11. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru.

Przeciwpowozarowe zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru dla obiektu Urzędu Miejskiego realizowane jest przez dwa pobliskie hydranty zewnętrzne nadziemne DN 80 usytuowane:

- w ciągu ulicy Beskidzkiej - 1 szt.
- w ciągu ścieżki spacerowej nad rzeką Żylicą - 1 szt.

Zgodnie z wymogami przepisów powinny być spełnione warunki odległości:

- między hydrantami – do 150 m,
- od zewnętrznej krawędzi jezdni – do 15 m,
- **od chronionego obiektu budowlanego - do 75 m,**
- od ściany budynku – co najmniej 5 m,

Zasuwy hydrantowe winny być w odległość co najmniej 1 m. od hydrantu i pozostawione w położeniu otwartym. Wydajność i ciśnienie nominalne w hydrancie zewnętrznym przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa:

- 10 dm³/s - nadziemny DN 80

***Wymagane zapotrzebowanie na wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru wynosi
20 dm³/s.***

Zasuwy hydrantowe w odległość co najmniej 1m. od hydrantu i pozostawione w położeniu otwartym. Miejsce usytuowania hydrantu zewnętrznego oznakowano znakami zgodnymi z Polskimi Normami. Hydranty zewnętrzne powinny być co najmniej raz w roku poddawane przeglądowi i konserwacji.

IV. ZASADY BEZPIECZNEJ EKSPLOATACJI OBIEKTU.

W obiekcie oraz na terenie przyległych do niego jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, a w szczególności:

1. Używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów:
 - a) w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu,
 - b) w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
 - c) w miejscach występowania innych materiałów palnych, określonych przez właściciela lub zarządcę i oznakowanych zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa.
2. Użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia.
3. Rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze.
4. Rozpalanie ognisk lub wysypywanie gorącego popiołu i żużla, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów, oraz w mniejszej odległości od tych obiektów niż 10 m.
5. Użytkowanie elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.

6. Przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100° C,
 - linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V,
 - stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki,
 - instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem,
 - składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości,
 - zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
 - lokalizowanie elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych,
 - uniemożliwienie lub ograniczanie dostępu do:
 - gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
 - wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
 - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej.

Przeciwdziałanie zagrożeniu pożarowemu budynku powinno polegać w głównej mierze na eliminowaniu potencjalnych źródeł pożaru. Oznacza to między innymi konieczność przestrzegania następujących zasad:

1. Użytkowanie budynku i poszczególnych pomieszczeń w sposób zgodny z pierwotnymi założeniami projektowymi: wszelkie zmiany w tym zakresie mogą wystąpić wyłącznie po dostosowaniu pomieszczeń do nowych funkcji, a tym samym do nowych wymagań ochrony przeciwpożarowej.
2. Utrzymywanie urządzeń i instalacji elektroenergetycznej w pełnej sprawności technicznej,
3. eksploataowanie instalacji elektrycznej z uwzględnieniem obciążeń, wynikających z przekrojów przewodów i zastosowanych zabezpieczeń (zgodnie z dokumentacją projektową).
4. Poddawanie instalacji elektrycznej i odgromowej wymagany okresowym przeglądom i badaniom.
5. Uwzględnianie przy adaptacji i modernizacji pomieszczeń wymagań przepisów budowy i eksploatacji urządzeń (instalacji) elektrycznych, zwłaszcza w przypadkach podłączenia dodatkowych odbiorników energii elektrycznej.
6. Instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych (wyłączniki, gniazda wtyczkowe, itp.) na podłożu niepalnym lub z odpowiednią izolacją od palnego podłoża, uniemożliwiającą jego zapalenie.
7. Stosowanie osłon na punktach świetlnych w podręcznych magazynkach.
8. Składowanie materiałów palnych tylko w pomieszczeniach przeznaczonych do tego celu. zabronione jest przy tym składowanie ich w pomieszczeniach o dotychczasowym

przeznaczeniu biurowym, lub innej funkcji niż magazynowa, bez dostosowania tych pomieszczeń do nowych wymagań ochrony przeciwpożarowej.

9. Wprowadzenie zakazu palenia tytoniu i używania otwartego ognia w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych, administracyjnych oraz technicznych; oznakowanie tych miejsc odpowiednimi znakami zakazu.
10. Zakaz przechowywania palnych gazów w obiekcie.
11. Zapewnienie właściwej lokalizacji kontenerów z butlami 11 kg od obiektów kubaturowych.
12. Zakaz użytkowania przenośnych ogrzewaczy wewnętrznych z odkrytą spiralą grzewczą (dopuszczalne są jedynie typu zamkniętego np. olejowe).
13. Zakaz użytkowania grzałek elektrycznych - dopuszczalne są ogrzewacze z zabezpieczeniem termobimetalowym np. ceramiczne, ustawiane na niepalnym podłożu.
14. Pozostawienie po zakończeniu pracy włączonych urządzeń (z wyjątkiem urządzeń, które mają działać w sposób ciągły).

Zarządzający obiektem zgodnie z art. 3 i art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U.2018.620) oraz postanowieniami *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów* (Dz. U.2010.109.719) jest zobowiązany do:

1. Utrzymywanie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej.
2. Wyposażenia obiektu, zgodnie z wymaganiami przepisów techniczno-budowlanych, w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, oraz jego oznakowanie pożarniczą tablicą informacyjną.
3. Umieszczenia w widocznych miejscach instrukcji postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.
4. Oznakowania certyfikowanymi znakami zgodnymi z polskimi normami:
 - a) dróg ewakuacyjnych i wyjść ewakuacyjnych w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,
 - b) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
 - c) drzwi przeciwpożarowych,
 - d) miejsca usytuowania przeciwpożarowego wyłącznika prądu w poszczególnych obiektach,
 - e) pomieszczeń, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo,
 - f) wyznaczonego miejsca zbiórki po przeprowadzonej ewakuacji, miejsca lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych,
5. Utrzymywania instalacji użytkowych budynku w stanie pełnej sprawności technicznej przez wykonywanie okresowych kontroli potwierdzonych stosownymi protokołami (elektrycznej z przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu, odgromowej, przewodów kominowych) oraz kontroli stanu technicznego budynku (potwierdzonych w książce obiektu budowlanego).

V. ZASADY SKŁADOWANIA W PROCESIE MAGAZYNOWANIA.

Wskazania ogólne dotyczące zasad przechowywania materiałów niebezpiecznych

Ewentualny zapas materiałów niebezpiecznych przechowywać w przystosowanym magazynie. Przechowywać materiały niebezpieczne w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub w skutek wzajemnego oddziaływania. Substancje niebezpieczne pożarowo przechowywać w pojemnikach oznakowanych. Oznakowanie powinno uwzględniać nazwę substancji, charakter zagrożenia, wskazania warunków użycia oraz przeciwdziałania na wypadek zagrożenia.

Ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 55 °C przechowywać w pojemnikach, przystosowanych do tego celu, wykonanych z materiałów trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażone w szczelne zamknięcia, zabezpieczone przed potłuczeniem.

Materiały niebezpieczne pożarowo nie powinny być przechowywane w pomieszczeniach piwnicznych, w obrębie klatek schodowych i korytarzy oraz innych ogólnie dostępnych pomieszczeniach. Składując materiały zachowywać poniższe odległości:

- 1,0 m od ścian magazynów,
- 1,0 m od urządzeń grzewczych,
- 1,0 m od punktów świetlnych (opraw),
- 1,0 m od stałych punktów umieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego,
- 1,0 m od wyjść ewakuacyjnych,
- 1,0 m od szafek hydrantowych.

W magazynach jest zabronione:

1. Używanie ognia otwartego i palenie tytoniu.
2. Korzystanie z uszkodzonych instalacji i urządzeń elektroenergetycznych.
3. Używanie przenośnych urządzeń grzewczych.
4. Zastawianie drzwi wyjściowych – ewakuacyjnych.
5. Zastawianie dojsć do: tablic rozdzielczych, wyłączników, przełączników elektrycznych, podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów wewnętrznych, przycisków sterowniczych np. klapami dymowymi.
6. Pozostawienie nie wyłączzonego dopływu prądu elektrycznego po zakończeniu pracy.
7. Wykonywanie prac niebezpiecznych pożarowo.

VI. ZASADY BEZPIECZNEJ EKSPLOATACJI URZĄDZEŃ I INSTALACJI.

Analiza potencjalnych czynników i przyczyn powstawania pożarów w budynkach dowodzi, że ważnym źródłem zagrożenia pożarowego są różnego rodzaju instalacje i urządzenia techniczne, które mogą mieć istotny wpływ na eliminację lub ograniczenie możliwości powstania bądź rozprzestrzeniania się pożaru, a także na skuteczność prowadzonych działań ratowniczych.

Z powyższego wynika, że stała troska o należyty stan techniczno-użytkowy znajdujących się w obiekcie instalacji, urządzeń i sprzętu jest bardzo ważnym zadaniem i obowiązkiem zarządzającego obiektem, jak też wszystkich jego pracowników. Obowiązujące przepisy przeciwpożarowe formułują następujące zasady ogólne ochrony przeciwpożarowej instalacji:

- instalacje i urządzenia techniczne będące wyposażeniem obiektu, powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym, określonym w polskich normach i przepisach szczególnych,
- przy doborze instalacji i urządzeń należy uwzględnić funkcje i przeznaczenie obiektu oraz wynikające stąd czynniki zagrożenia,
- wszelkie instalacje i urządzenia techniczne należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy je poddawać okresowym przeglądom i konserwacji,
- eksploatacja instalacji i urządzeń, których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania się ognia jest zabroniona.

Mając na względzie prawidłową i bezpieczną eksploatację instalacji i urządzeń technicznych w budynku należy przestrzegać niżej wymienionych wymagań.

Najogólniej realizowane jest to poprzez utrzymywanie i użytkowanie instalacji oraz urządzeń w sposób zgodny z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności poddawanie ich okresowym przeglądom i konserwacji.

Zarządzający wyodrębnia z posiadanej dokumentacji technicznej urządzeń i instalacji, część dotyczącą eksploatacji. Nadzoruje przeglądy instalacji przeciwpożarowych:

- na podstawie dokumentacji eksploatacyjnej sporządza zbiorczy harmonogram przeglądów i konserwacji wszystkich instalacji i urządzeń,
- dla poszczególnych instalacji i urządzeń zakłada karty pracy, w których odnotowywane będą między innymi wszystkie czynności konserwacyjno-naprawcze,
- zakresy robót wymagające nadzoru ze strony firm specjalistycznych, zarządzający realizuje systemem prac zleconych.
- przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzone w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta i obowiązującą normą, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

1. Instalacje techniczne w obiekcie.

Obiekt wyposażony w podstawowe instalacje zapewniające jego właściwe funkcjonowanie. Istotne znaczenie pod względem ochrony przeciwpożarowej posiadają instalacje:

- 1.1 elektryczna,
- 1.2 odgromowa,
- 1.3 ogrzewcza,
- 1.4 wentylacyjna mechaniczna,
- 1.5 teletechniczna, informatyczna i CCTV (monitoring video wewnętrzny i zewnętrzny)

1.1 Instalacja elektryczna

Budynek wyposażony w instalację elektryczną. Zabezpieczenia instalacji poprzez wyłączniki różnicowo-prądowe. **Główny wyłącznik prądu** usytuowany jest na poziomie parteru przy tablicy przyłącza prądowego. Próby działania wyłącznika należy prowadzić nie rzadziej jak raz w roku. Miejsce lokalizacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu oznakowane znakiem „Przeciwpożarowy wyłącznik prądu”.

Należy przeprowadzać okresową kontrolę instalacji elektrycznej, nie rzadziej niż raz na 5 lat, w zakresie:

- stanu sprawności połączeń,
- stanu osprzętu elektrycznego,
- zabezpieczeń i środków ochrony przeciwporażeniowej, w tym:
- oporności izolacji przewodów,
- uziemień instalacji i aparatów,
- zadziałania wyłączników różnicowo - prądowych.

Kontrolę stanu technicznego instalacji elektroenergetycznej mogą przeprowadzać jedynie osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, wymagane przy wykonywaniu dozoru lub usług w zakresie naprawy lub konserwacji urządzeń energetycznych.

Protokoły z wyżej wymienionych kontroli i pomiarów należy przechowywać wraz z dokumentacją techniczno-budowlaną obiektu (książka kontroli obiektu budowlanego), a wszelkie stwierdzone podczas kontroli usterki niezwłocznie usuwać.

1.2 Instalacja odgromowa

Przed skutkami wyładowań atmosferycznych obiekt chroni instalacja odgromowa z poziomymi niskimi zwodami. Należy przeprowadzać okresową kontrolę instalacji odgromowej, nie rzadziej niż raz na 5 lat, w zakresie:

- oględzin części naziemnej i sprawdzeniu ciągłości połączeń,
- sprawdzeniu stanu uziomów po ich odkopaniu,
- pomiaru rezystancji uziemienia.

Dla instalacji odgromowej należy założyć „Metrykę urządzenia piorunochronnego”. Kontrolę stanu technicznego instalacji odgromowej mogą przeprowadzać jedynie osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, wymagane przy wykonywaniu dozoru lub usług w zakresie naprawy lub konserwacji urządzeń energetycznych.

Protokoły z wyżej wymienionej kontroli i pomiarów oraz metrykę urządzenia piorunochronnego należy przechowywać wraz z dokumentacją techniczno-budowlaną obiektu (książka kontroli obiektu budowlanego), a wszelkie stwierdzone podczas kontroli usterki niezwłocznie usuwać.

1.3 Instalacja ogrzewcza i gazowa

Obiekt urzędu ogrzewany instalacją C.O. wodną z własnej kotłowni gazowej.

Instalacja nie stwarza zagrożenia pożarowego.

1.4 Instalacja wentylacyjna

Budynek wyposażony w przewody kominowe wentylacyjne, spalinowe. Obiekt gdzie prowadzone jest spalanie paliwa gazowego wymaga usuwania zanieczyszczeń z przewodów dymowych i spalinowych w okresach ich użytkowania. W paleniskach opalanych paliwem płynnym usuwania zanieczyszczeń należy prowadzić co najmniej 1 x na 6 miesięcy.

2. Instalacje, urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice. Przeglądy i konserwacja.

Budynek Urzędu Miejskiego w Szczyrku przy ulicy Beskidzkiej 4 wyposażony jest:

2.1 Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.2010.109.719), § 19 ust. 1, hydranty wewnętrzne powinny spełniać wymagania Polskich Norm dotyczących tych urządzeń, będących odpowiednikami norm europejskich (EN).

Hydranty wewnętrzne :

- Hydranty wewnętrzne przeciwpożarowe 25 z wężem płasko składanym
szt. 4 - po jednym na każdej kondygnacji nadziemnej.
- Hydranty wewnętrzne przeciwpożarowe 52 z wężem płasko składanym
szt. 1 - kondygnacja piwnic.

Minimalne parametry użytkowe hydrantów 25 :

- wydajność	-	1 dm ³ /s,
- przy ciśnieniu dynamicznym	-	0,2 MPa,

Minimalne parametry użytkowe hydrantów 52 :

- wydajność	-	2,5 dm ³ /s,
- przy ciśnieniu dynamicznym	-	0,2 MPa,

Badania i nadzór nad instalacją wodociagową przeciwpożarową z hydrantami wewnętrznymi.

Badania należy powierzyć specjalistycznej firmie, a terminy i zakres wykonywanych czynności winien być zgodny z dokumentacją eksploatacyjną. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa z hydrantami wewnętrznymi 25 i 52 powinna być eksploatowana zgodnie z warunkami technicznymi określonymi w:

- PN-EN 671-1. Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Część 1 : Hydranty wewnętrzne z węzem półsztywnym.
- PN-EN 671-2. Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Część 2 : Hydranty wewnętrzne z węzem płasko składanym.
- PN-EN 671-3. Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Część 3 : Konserwacja hydrantów wewnętrznych z węzem półsztywnym i hydrantów wewnętrznych z węzem płasko składanym.

Hydranty wewnętrzne podlegają okresowej kontroli w odstępach jednego roku. Kontrola ma na celu ustalić czy hydrant:

- jest zlokalizowany w miejscu zgodnie projektem,
- jest widoczny, poprawnie oznakowany, nie jest zastawiony,
- nie ma uszkodzeń mechanicznych,
- posiada parametry wymagane przepisami.

Zarządzający przechowuje po przeprowadzeniu przeglądów i badań dokumenty zawierające:

- datę (miesiąc, rok) przeglądu, badania,
- wyniki badań, zakres remontu,
- datę następnego badania,

Okresowe przeglądy węży hydrantowych powinny być prowadzone jeden raz na 5 lat. Węże powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji.

2.2 Przeciwpowarowy wyłącznik prądu.

2.2.1 Wykaz dokumentów jakie powinny pozostawać w posiadaniu zarządzającego.

- projekt instalacji elektrycznej zawierający sposób wyłączania prądu w obiekcie,
- protokół badań i prób działania wyłącznika,
- książkę przeglądów,

2.2.2 Okresowe czynności kontrolne.

Nadzór nad stanem technicznym przeciwpowarowego wyłącznika prądu winna sprawować osoba posiadająca wymagane kwalifikacje w zakresie eksploatacji i napraw instalacji i urządzeń elektrycznych. **Próby wyłącznika prowadzić nie rzadziej niż 1 raz w roku.**

2.3 Oświetlenie ewakuacyjne.

2.3.1 Wykaz dokumentów jakie powinny pozostawać w posiadaniu zarządzającego.

- aktualny projekt techniczny,
- protokoły badań natężenia oświetlenia,
- protokoły odbiorów,
- ważne świadectwa dopuszczenia (aprobaty techniczne, certyfikat zgodności),
- plan rozmieszczenia opraw oświetlenia ewakuacyjnego i kierunkowego,

2.3.2 Okresowe czynności kontrolne i konserwacja.

System oświetlenia ewakuacyjnego z autotestem wymaga przeprowadzenia raz na rok następującego zakresu prac serwisowych:

- wizualna kontrola stanu instalacji oświetlenia ewakuacyjnego,
- sprawdzenie uszkodzeń w obwodach zasilania,

2.4 Drzwi przeciwpożarowe.

W budynku urzędu zastosowano drzwi przeciwpożarowe wydzielające:

- pomieszczenie kotłowni,
- kondygnację poddasza i piwnic.

Drzwi spełniają istotną rolę w systemie zabezpieczeń przeciwpożarowych stąd powinny być poddawane okresowym przeglądom ich stanu technicznego w okresach zalecanych przez ich producentów, zwykle jest to okres co 6 miesięcy.

2.4.1 Wykaz dokumentów jakie powinny pozostawać w posiadaniu zarządzającego

- wykaz drzwi przeciwpożarowych,

2.4.2 Okresowe czynności kontrolne i konserwacja.

Czynności kontrolne konserwacja i naprawy winny być prowadzone zgodnie ze wskazaniami producenta i dostawcy urządzeń - obejmują one między innymi:

- sprawdzenie stanu technicznego osprzętu typu samozamykacze oraz (jeżeli występują), regulatory kolejności zamykania, dźwignie antypaniczne, elektro-trzymacze - minimum jeden raz w roku lub zgodnie ze wskazaniem producenta.
- sprawdzenie działania rygli elektromagnetycznych drzwi ewakuacyjnych pracujących w systemie kontroli dostępu - co najmniej raz na kwartał (jeżeli występują).

2.5 Gaśnice.

Rozmieszczenie sprzętu:

- Sprzęt gaśniczy powinien być umieszczany w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
- W obiektach wielokondygnacyjnych sprzęt gaśniczy należy umieszczać w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli warunki na to pozwalają,
- Odległość dojścia do sprzętu z dozwolonego miejsca w obiekcie nie powinna być większa niż 30m,
- Miejsca, w których umieszczono sprzęt gaśniczy, powinny być oznakowane pożarniczymi tablicami informacyjnymi.

Sposób użycia gaśnicy:

Wyciągnąć zawleczkę w głowicy na korpusie gaśnicy i nacisnąć dźwignię zaworu. Strumień środka gaśniczego kierować bezpośrednio na źródło pożaru.

Przy gaszeniu należy pamiętać o następujących zasadach:

- kierować strumień środka gaśniczego na palące się przedmioty lub obiekty od strony zewnętrznej (skrajnej) w kierunku do środka, przy gaszeniu przedmiotów ustawionych pionowo należy gasić od góry w dół, należy używać środków gaśniczych do gaszenia danej grupy pożarów.

Zasady posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym:

- gasić ogień zgodnie z kierunkiem wiatru (z wiatrem),
- palące się powierzchnie gasić rozpoczynając od brzegu,
- pożary substancji kapiących i płynnych gasić strumieniem skierowanym od góry do dołu,
- pożary ścian gasić strumieniem skierowanym od dołu do góry,
- stosuj wystarczającą liczbę gaśnic – nigdy jedną po drugiej,
- zwracaj uwagę na możliwość ponownego rozpalenia się ognia.

2.5.1 Okresowe czynności kontrolne i konserwacja:

a) gaśnice śniegowe

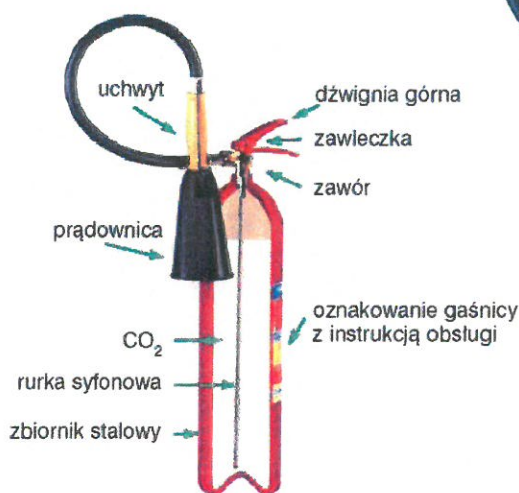
Kontrola:

- sprawdzenie czy części gaśnicy nie mają uszkodzeń mechanicznych,
- sprawdzenie na korpusie gaśnicy ważności legalizacji na ciśnienie kontrolne,
- w przypadku, gdy ciężar brutto gaśnicy jest mniejszy o 10% wagi netto, gaśnicę należy powtórnie naładować środkiem gaśniczym lub wymienić.

Gaśnice śniegowe

Gaśnica śniegowa GS-5X

Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy B i C

b) gaśnice proszkowe

Kontrola :

- sprawdzenie czy części gaśnicy nie mają uszkodzeń mechanicznych,
- sprawdzenie stanu przydatności proszku czy jest sypki,
- sprawdzić wymaganą masę,
- zważyć nabój CO₂.

Kontrolę i konserwację prowadzić nie rzadziej niż 1 raz na rok.

Gaśnice proszkowe (1)

Gaśnica proszkowa GP-6x-ABC

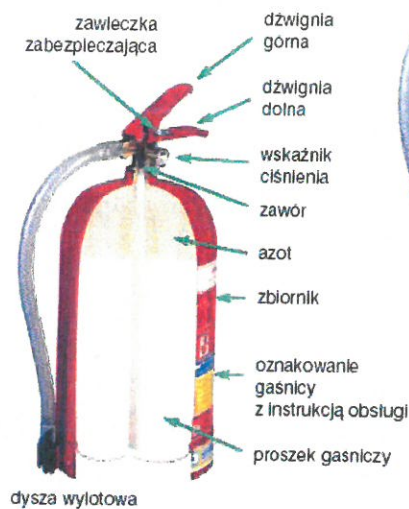
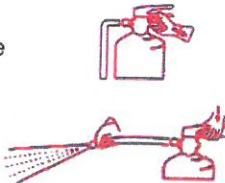
Przeznaczona jest do gaszenia
pożarów grupy A, B i C

Obsługa gaśnicy:

1. Wyciągnąć
zabezpieczenie

2. Wyjąć wąż
z uchwytu,
skierować na
źródło ognia,
naciśnąć dźwignię

c) Koc gaśniczy.

Wykonany jest w postaci płachty z włókna szklanego o powierzchni 1,5 na 2 m, jest całkowicie niepalny. Przechowuje się go w specjalnych futerałach. Służy do tłumienia pożaru w pierwszej fazie przez odcięcie dopływu powietrza do palącego się przedmiotu. Nadaje się do gaszenia pożarów grupy A, B, C.

Sposób użycia:

wyjąć koc z futerału, rozłożyć i szczelnie przykryć palący się przedmiot. W przypadku gaszenia ludzi należy osobę przewrócić i przykryć kocem, zostawiając możliwość swobodnego oddychania.

2.6 System grawitacyjnego oddymiania klatki schodowej.

Jedyna klatka schodowa budynku została wyposażona w grawitacyjny system oddymiania.

Okno klatki schodowej półpiętra między III i IV kondygnacją przystosowano do pracy z urządzeniami systemu: centralą, siłownikiem i czujką dymową.

Okresowe czynności kontrolne i konserwacja - obejmują one między innymi:

- sprawdzenie działania poszczególnych urządzeń systemu.

Badania i przeglądy techniczne elementów instalacji okiennego systemu oddymiania winny być realizowane z częstotliwością i w zakresie określonym dokumentacją DTR, wytycznymi producenta systemu, jednak nie rzadziej niż jeden raz w roku.

2.7 Instalacja sygnalizacji pożaru.

Budynek nie posiada typowej instalacji sygnalizacji pożaru. Zamontowana instalacja jest składową instalacją antywłamaniowej. Konserwacja i przeglądy nie rzadziej niż 1 raz w roku.

VII. WYPOSAŻENIE W PODRĘCZNY SPRZĘT GAŚNICZY.

Przy doborze i rozmieszczeniu podręcznego sprzętu gaśniczego należy kierować się zasadami ogólnymi, określonymi w *rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U.2010.109.719)*.

Podręczny sprzęt gaśniczy.

Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia pożarów w zarodku, w pierwszej fazie ich powstania. Do podręcznego sprzętu gaśniczego zaliczamy gaśnice płynowe, proszkowe, śniegowe, gaśnice przewożne (małe agregaty gaśnicze do 25 kg środka gaśniczego).

Odmiany gaśnic ze względu na sposób magazynowania czynnika napędowego oznacza się następująco:

X -	pod stałym ciśnieniem	-	czynnik napędowy w zbiorniku gaśnicy,
Z -	z dodatkowym zbiornikiem	-	czynnik napędowy w oddzielnym zbiorniku,

Obiekty powinny być wyposażone w gaśnice przenośne dostosowane do gaszenia tych grup pożarów, określonych w Polskich Normach dotyczących podziału pożarów, które mogą wystąpić w obiektach w zależności od kategorii zagrożenia ludzi, wielkości obciążenia ogniowego oraz powierzchni.

Czynności kontrolne prowadzić w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej niż 1 raz w roku.

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg lub 3 dm³ zawartego w gaśnicach powinna przypadać, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych:

1. **na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej** w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym:
 - a) **zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V,**
 - b) produkcyjnej i magazynowej o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500MJ/m²,
 - c) zawierającej pomieszczenie zagrożone wybuchem;
2. **na każde 300 m² powierzchni strefy pożarowej niewymienionej w pkt. 1, z wyjątkiem** zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV.

Zasady ustalenia rodzaju sprzętu gaśniczego.

Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie:

1. grupa A - materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli;
2. grupa B - cieczy i materiałów stałych topiących ;
3. grupa C - gazów;
4. grupa D - metali;
5. grupa F - tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.

RODZAJE I ZASTOSOWANIE ŚRODKÓW GAŚNICZYCH

Rodzaj palnego materiału	Grupa pożaru	Środki gaśnicze
Ciała stałe pochodzenia organicznego, przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia	A	woda, piany, proszek gaśniczy ABC
Ciecze palne i substancje stałe topiące się w warunkach pożaru (benzyna, nafta, oleje, parafina)	B	piany, dwutlenek węgla, proszki gaśnicze
Gazy palne (metan, propan, acetylen itp.)	C	proszki gaśnicze, dwutlenek węgla
Metale (sód, potas, wapń, aluminium)	D	specjalne proszki gaśnicze
Tłuszcze i oleje	F	proszki gaśnicze, dwutlenek węgla, koc gaśniczy
Požary grup od A do F występujące w obrębie urządzeń elektrycznych będących pod napięciem	Opis na etykiecie gaśnicy proszkowej i śniegowej	dwutlenek węgla, proszki gaśnicze

Rozmieszczanie podręcznego sprzętu gaśniczego.

Przy rozmieszczaniu podręcznego sprzętu gaśniczego w obiektach należy stosować następujące zasady:

- gaśnice powinny być umieszczane w miejscach łatwo dostępnych i widocznych,
- przy wejściach do budynków,
- na klatkach schodowych,
- na korytarzach,
- przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz,
- w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece grzejniki),
- w obiektach wielokondygnacyjnych - w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki,
- do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
- odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m,
- miejsca wyznaczone na sprzęt gaśniczy należy oznakować zgodnie z postanowieniami normy PN - 92/N-01256/01 *Znaki Bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa*.

Dla konkretnych, właściwych dla danego obiektu warunków, ilości sprzętu należy określać indywidualnie, uwzględniając podział na pomieszczenia i stanowiska pracy, łatwość dostępu do sprzętu i poziom występującego zagrożenia.

Wyposażenie budynku w gaśnice spełnia wymagania normatywne (jedna jednostka sprzętowa na każde 100 m² powierzchni strefy):

Kondygnacje obiektu wyposażone są w jednostki sprzętowe:

- piwnice (242,4 m ²)	- gaśnice proszkowe GP 4x ABC - szt. 2, GP 2x ABC - szt. 2,
- parter (284,0 m ²)	- gaśnice proszkowe GP 4x ABC - szt. 2,
- I piętro (249,0 m ²)	- gaśnice proszkowe GP 6x ABC - szt. 2,
- II piętro (208,8 m ²)	- gaśnice proszkowe GP 6x ABC - szt. 2, GP 2x ABC - szt. 1,
- poddasze (81,8 m ²)	- gaśnice proszkowe GP 4x ABC - szt. 1, GP 2x ABC - szt. 1,
	gaśnica śniegowa GSE 2x BC - szt. 1

Uwzględniając rozkład i funkcję pomieszczeń na kondygnacjach budynku zarządzający może zwiększyć ilości jednostek sprzętowych.

VIII. ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU

1. Alarmowanie.

1.1 Każdy kto zauważył pożar lub uzyskał informację o pożarze obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do powstania paniki natychmiast zaalarmować:

- osoby znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie pożaru,
- bezpośredniego przełożonego/ Burmistrza.
- Państwową Straż Pożarną - **tel. 998**. lub **112**

1.2 Alarmowanie Państwowej Straży Pożarnej należy przeprowadzić z dostępnego telefonu.

1.3 Po uzyskaniu połączenia z Centrum Powiadamiania Ratunkowego lub Miejskim Stanowiskiem Kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej należy wyraźnie podać:

- rodzaj zdarzenia (co się zdarzyło np. pożar, wybuch, inne),
- dokładny adres miejsca zdarzenia,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego,
- numer telefonu, z którego się alarmuje oraz swoje imię i nazwisko.

Rozłączyć się możemy dopiero po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia o zdarzeniu przez dyspozytora straży pożarnej.

Jeżeli pozwoli na to sytuacja zgłaszający powinien pozostać przy telefonie, gdyż może zaistnieć konieczność uzyskania dodatkowych informacji przez straż pożarną.

1.4 W razie potrzeby (wypadek, awaria) alarmować służby dzwoniąc na numer 112 lub:

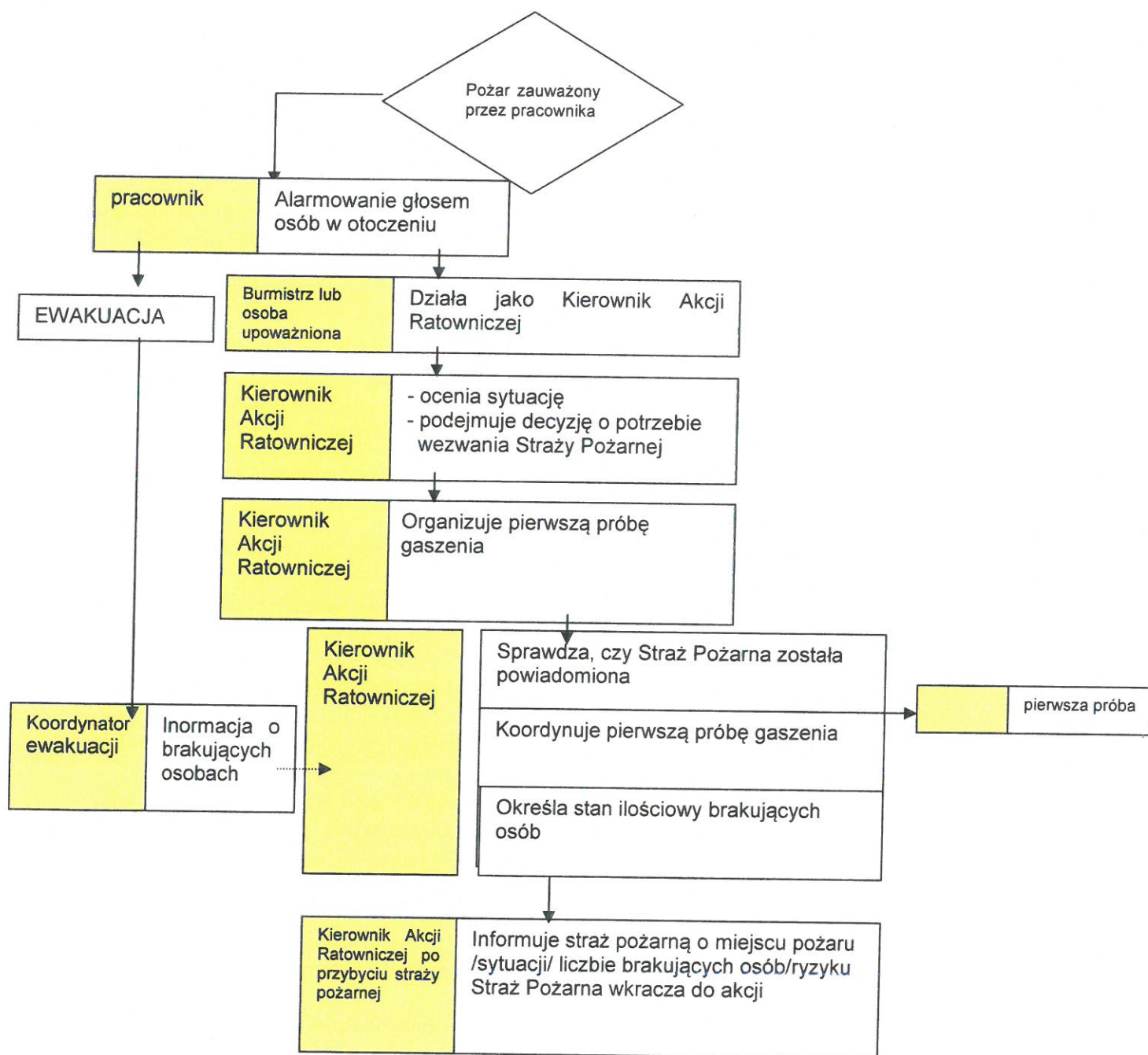
– Pogotowie Ratunkowe	- tel. 999,
– Policję	- tel. 997,
– Pogotowie Energetyczne	- tel. 991.

Uwaga !!!

Numery telefonów alarmowych powinny być udostępnione w miejscach widocznych i ogólnodostępnych.

1.5 Alarm o pożarze lub innym zagrożeniu i rozpoczęcie ewakuacji ogłaszany jest na każdej kondygnacji budynku urzędu ustnie, donośnym głosem poprzez kilkakrotne powtórzenie, np.:

– UWAGA POŻAR – Proszę opuścić budynek !!!

UWAGA!!!**Działania prowadzić zgodnie z niżej przedstawionymi schematami blokowymi.****PLAN AWARYJNY: POŻAR**

2. Zasady postępowania przy likwidacji pożaru.

2.1 Wszyscy pracownicy powinni mieć dokładne i aktualne informacje na temat:

- sposobów i zasad organizacji ewakuacji osób z pomieszczeń budynku urzędu,
- rozkładu pomieszczeń i dróg komunikacyjnych oraz kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
- miejsc przebywania osób,
- rozmieszczenia i zasad obsługi gaśnic i hydrantów wewnętrznych,
- miejsc zainstalowania telefonów w budynku,
- przycisków uruchamiających okienny system oddymiania (*),
- lokalizacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu,
- sposobu alarmowania Państwowej Straży Pożarnej.

(*) klatka schodowa oddymiana jest automatycznie przez system oddymiania. Istnieje możliwość ręcznego uruchomienia systemu używając przycisków rozmieszczonych na każdej kondygnacji.

2.2 Równocześnie z prowadzonym alarmowaniem należy przystąpić do akcji gaśniczej za pomocą gaśnic lub hydrantów, w początkowej fazie rozwoju pożaru (o ile jest to możliwe i działania nie są utrudnione przez płomienie, wysoką temperaturę i dym) oraz przeprowadzić akcję ewakuacyjną.

2.3 Do czasu przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej akcją ratowniczo-gaśniczą kieruje Burmistrz zwany dalej **"Kierownikiem Akcji Ratowniczej"** lub osoba przez niego wyznaczona.

2.4 Po przybyciu pierwszego zastępu Państwowej Straży Pożarnej kierownictwo akcją ratowniczo-gaśniczą przejmuje jej dowódca, któremu należy przekazać wszystkie informacje o zaistniałym zdarzeniu, a następnie podporządkować się jego poleceniom.

2.5 Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna pamiętać o następujących zasadach:

- bezwzględnie realizować polecenia Kierownika Akcji Ratowniczej (KAR),
- w pierwszej kolejności należy ratować zagrożone osoby,
- należy pamiętać, że działania ewakuacyjne mają pierwszeństwo przed działaniami gaśniczymi, a ewakuacja ludzi przed ewakuacją mienia,
- należy przeciwdziałać panice wśród osób przebywających w obiekcie wzywając do zachowania spokoju i informując o drogach ewakuacyjnych,
- przystąpić do gaszenia pożaru przy pomocy gaśnic lub hydrantów wewnętrznych, pamiętając o uprzednim wyłączeniu prądu elektrycznego za pomocą przeciwpożarowego wyłącznika prądu,
- szybkie i prawidłowe uruchomienie podręcznego sprzętu gaśniczego umożliwi ugaszenie pożaru w zarodku,
- należy usunąć z zasięgu ognia, w miarę możliwości materiały palne, a w szczególności sprzyjające gwałtownemu rozprzestrzenianiu się pożaru,
- wchodząc do pomieszczeń i stref zadymionych przyjąć pozycję pochyloną (jak najbliżej podłogi) oraz zabezpieczyć drogi oddechowe prostymi środkami stosując np. wilgotną chustkę, tampon, gazę,
- nie należy bez potrzeby otwierać drzwi i okien w pomieszczeniach w których powstał pożar, ponieważ dopływ świeżego powietrza będzie sprzyjał rozprzestrzenianiu się pożaru,

3. Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla osób z zewnątrz.

3.1 Po przybyciu do obiektu zapoznaj się z przepisami i instrukcjami obowiązującymi na jego terenie oraz kierunkami i wyjściami ewakuacyjnymi.

3.2 W przypadku zauważenia pożaru, zadymienia lub innego niebezpieczeństwa:

- poinformować pracowników obiektu o niebezpieczeństwie nie tworząc paniki,
- opuścić budynek kierując się oznaczonymi drogami ewakuacyjnymi,

- w razie braku możliwości korzystania ze schodów lub innych dróg ewakuacji, pozostań w miejscu najbardziej oddalonym od źródła zagrożenia, zapewniającym możliwie największe warunki bezpieczeństwa oraz podejmować próby sygnalizowania miejsca swojej obecności.
- 3.3 W przypadku ogłoszenia alarmu o pożarze (niebezpieczeństwie) należy:
- przerwać natychmiast wszelką działalność,
 - opuścić pomieszczenie, udając się w kierunku wskazanym przez prowadzącego ewakuację zgodnie z kierunkiem oznaczonym znakami ewakuacyjnymi.
- 3.4 Poruszać się szybkim krokiem bez podbiegania i wyprzedzania innych zachowując spokój,
- nie zatrzymywać się ani też poruszać się w kierunku przeciwnym do ewakuacji,
 - pod żadnym pozorem nie zwracać do pomieszczenia czy budynku.

IX. **WARUNKI ORGANIZACJI AKCJI EWAKUACYJNEJ.** **PRAKTYCZNE SPOSOBY SPRAWDZANIA EWAKUACJI.**

1. **Zasady prowadzenia ewakuacji.**

E w a k u a c j a - to szybkie i bezpieczne opuszczenie budynku, zagrożonych pomieszczeń przez osoby w nich przebywające, wyznaczonymi drogami i wyjściami ewakuacyjnymi do strefy bezpiecznej.

Dane statystyczne potwierdzają, że użytkownicy obiektów oraz warunki techniczne ewakuacji decydują o powodzeniu akcji ratowniczej.

Do podstawowych czynników wpływających na zachowanie ludzi w budynku zagrożonym. Należą: charakter źródła zagrożenia, np. pożar, dym,

- rodzaj budynku, jego konstrukcja i wystrój wewnątrz,
- struktura funkcjonalno-przestrzenna budynku (rozwiązania komunikacyjne, techniczne warunki ewakuacji, instalacje techniczne),
- sposoby i rodzaje zabezpieczeń budynku w zakresie bezpieczeństwa pożarowego,
- cechy psychomotoryczne jednostek i zbiorowości ludzkich.

W większości przypadków pożary w budynkach powodują konieczność nagłej ewakuacji ludzi. Konieczność jest powodem wysokiej temperatury powstałej w wyniku pożaru oraz rozprzestrzeniania się toksycznych dymów i gazów pożarowych.

W obliczu bezpośredniego zagrożenia ludzi przebywających w obiekcie równocześnie z podjęciem akcji gaśniczej za pomocą gaśnic, należy rozpocząć ewakuację ludzi z budynku. Ewakuacja musi być podjęta natychmiast po zauważeniu pożaru jeszcze przed przybyciem jednostek straży pożarnej.

Zakłada się, że w tym samym czasie może powstać tylko jedno źródło pożaru lub innego zagrożenia. Ewakuacja z budynku, w którym powstał pożar lub inne źródło zagrożenia (inne miejscowe zagrożenie) może nastąpić samorzutnie po wykryciu pożaru lub po zarządzeniu ewakuacji.

Doświadczenie poucza, że nie zawsze techniczne elementy zabezpieczeń gwarantują pełne bezpieczeństwo. Istotą bezpiecznej ewakuacji jest jej rozpoczęcie we właściwym momencie w sposób odpowiednio zorganizowany.

W tym celu konieczne jest przygotowanie pracowników do realizacji tego zadania.

Decyzja ta w szczególności musi zawierać informacje o:

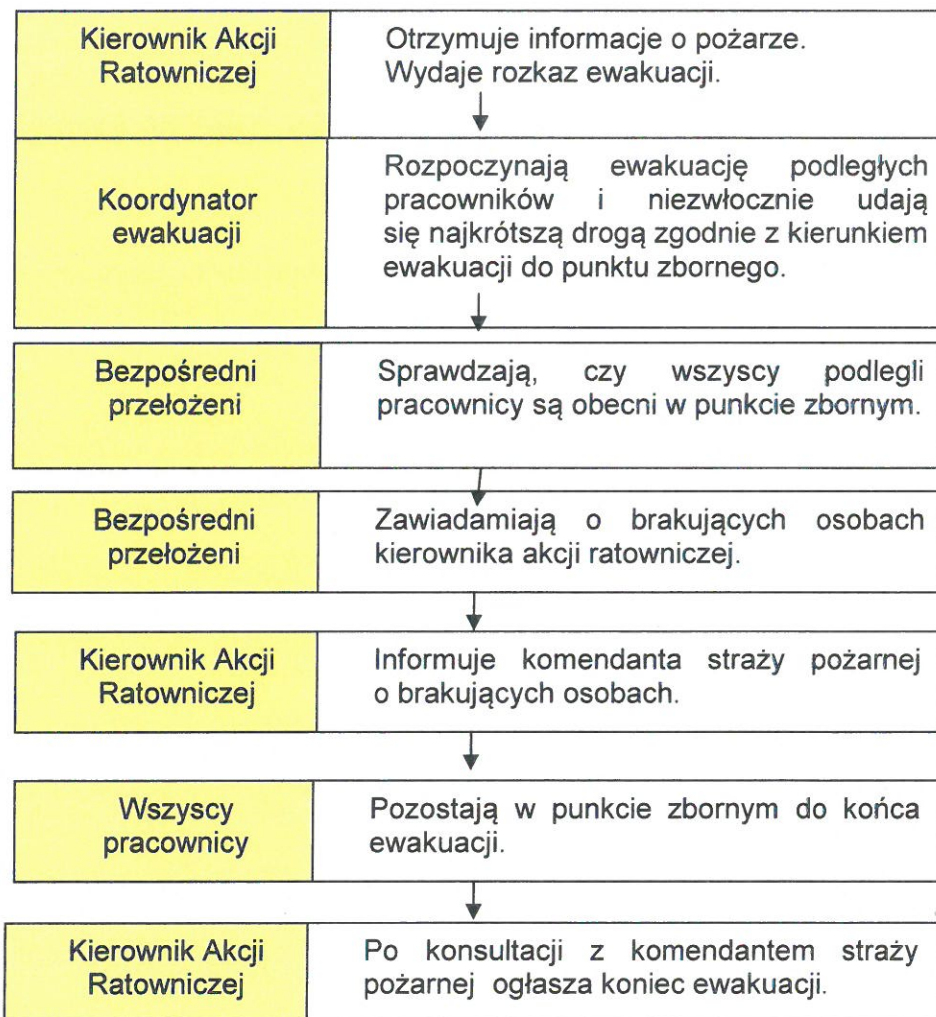
- zakresie ewakuacji,
- liczbie osób do ewakuacji,

- sposobach i kolejności opuszczania obiektu,
- drogach ruchu i rejonie gromadzenia ewakuowanych osób i mienia.
- odpowiedzialnych w stosunku do osób znajdujących się w strefie bezpośredniego zagrożenia (tzn. pożaru lub innego zagrożenia mającego miejsce w podległych obszarach).

Uwaga!!!

Działania w zakresie ewakuacji prowadzić zgodnie z niżej przedstawionym schematem blokowym.

PLAN AWARYJNY: EWAKUACJA

Ewakuacja powinna obejmować wszystkie osoby przebywające w budynku, strefie zagrożenia, przy wykorzystaniu odpowiednio oznakowanych znakami i tablicami dróg ewakuacyjnych o ile nie została ona już odcięta przez płomienie lub dym.

W pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia, oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar, zadymienie itp.

Pojedyncze osoby lub strumień osób kierować najkrótszą drogą do najbliższego wyjścia prowadzącego bezpośrednio na zewnątrz obiektu, zgodnie z umieszczonymi w budynku znakami

ewakuacyjnymi. Z powyższych powodów w pierwszej kolejności należy zarządzić ewakuację dla osób przebywających na kondygnacji, na której powstał pożar – zagrożenie oraz powyżej tej kondygnacji. Przemieszczanie się ludzi z pomieszczenia zagrożonego do strefy bezpiecznej powinno się odbywać selekcyjnie, aby uniknąć nadmiernego przepełnienia dróg ewakuacyjnych.

Koordynatorzy ewakuacji danej kondygnacji opuszczają budynek dopiero po skontrolowaniu wszystkich pomieszczeń i upewnieniu się, że nikt z pracowników i osób postronnych nie pozostał wewnątrz.

Należy przyjąć zasadę, że każdy koordynator ewakuacji odpowiada za sprawne przeprowadzenie ewakuacji na danej kondygnacji.

Szczególną opieką należy objąć osoby poszkodowane, w starszym wieku, inwalidów i dzieci. Akcją ewakuacyjną do czasu przybycia pierwszej jednostki straży pożarnej kieruje wyznaczony przez Burmistrza spośród kadry kierowniczej Kierownik Akcji Ratowniczej (KAR). Ewakuację można zakończyć wyłącznie na polecenie Kierownika Akcji Ratowniczej.

Ewakuacja nie jest konieczna, a nawet nie jest wskazana, w przypadku kiedy źródło ognia zostało zlokalizowane, obejmuje niewielką powierzchnię, nie stanowi zagrożenia dla przebywających w pobliżu osób, a jego likwidacja możliwa jest przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego (decyzja należy do osób wymienionych na wstępie na podstawie indywidualnej oceny). W takiej sytuacji konieczne jest podjęcie zdecydowanych działań gaśniczych, jednakże bez wprowadzenia elementów sprzyjających panice.

2. Techniczne warunki ewakuacji w budynku urzędu.

Budynek posiada jedną otwartą, centralnie usytuowaną klatkę schodową.

Klatka posiada :

1. Schody dwubiegowe o konstrukcji żelbetowej o parametrach:
 - szerokość biegu - 110 do 113 cm (wymagane 120 cm),
 - szerokość spocznika - 115 do 124 cm (wymagane 150 cm),

Dostosowanie do parametrów normatywnych - niemożliwe.

2. System oddymiania grawitacyjnego, tzw. okienny system oddymiania.
3. Oświetlenie ewakuacyjne.
4. Palne elementy wystroju wewnątrz - nie posiada.
5. Poziome drogi ewakuacyjne - centralnie położone korytarze na poszczególnych kondygnacjach. Klatkę od pomieszczeń biurowych urzędu wydzielają ściany wewnętrzne z cegły w klasie EI60 odporności ogniowej. Pomieszczenia zamykane drzwiami pełnymi.

Parametry korytarza stanowiącego poziomą drogę ewakuacyjną:

- szerokość - 180 cm,
 - wysokość - 280 cm,
6. Długość przejścia ewakuacyjnego w pomieszczeniach - prawidłowe (nie przekraczają wartości normatywnych - 40 m dla stref pożarowych).
 7. Wystrój wewnątrz - na poziomych drogach ewakuacji nie ma palnego wystroju wewnątrz.
 8. Wyjścia ewakuacyjne:
Bezpośrednio z budynku na zewnątrz prowadzą dwa wyjścia ewakuacyjne:
 - główne od strony ulicy Beskidzkiej z drzwiami dwuskrzydłowymi o szerokości - 143cm, w tym skrzydło nieblokowane - 100 cm.
 - dodatkowe od strony rzeki Żylicy z drzwiami o szerokości otworu - 123 cm, w tym skrzydło nieblokowane o szerokości - 85 cm.

Wyjścia ewakuacyjne z budynku powinny zapewniać natychmiastowe użycie w przypadku zagrożenia.

9. Oznakowanie znakami ewakuacyjnymi - oznakowane.

3. Wskazania ogólne dla osób organizujących ewakuację.

- procesowi spalania towarzyszy wydzielanie się ciepła i znacznej ilości dymu, który ogranicza pole widzenia, utrudnia oddychanie i wywołuje objawy paniki,
- badania wykazały, że w pomieszczeniach zbiorowego użytkowania temperaturę niebezpieczną dla życia i zdrowia człowieka (60-70°C) osiąga w czasie 3-10 minut od momentu powstania pożaru,
- zadymienie utrudniające orientację i ograniczające pole widzenia występuje z reguły po 6-8 minutach,
- dym nie napotykając na skuteczne oddzielenia wydostaje się poza pomieszczenia objęte pożarem i wypełnia całą sferę pożarową, przy dużych kubaturach strefy pożarowej dymowi nie towarzyszy z reguły wysoka temperatura,
- w skupiskach gdzie przebywają osoby postronne dym i ogień łatwo wywołują objawy paniki ogarniającej wszystkich lub większość ewakuowanych zmniejszając przepustowość wyjść ewakuacyjnych i tym samym szybkość ewakuacji,
- osoby objęte paniką zachowują się nieracjonalnie, nie reagują na polecenia, taranują słabszych, napierają na wyjścia ewakuacyjne, które w przypadku nieprawidłowego kierunku otwierania drzwi (do środka) blokują się uniemożliwiając wyjście,
- zdarza się, że osoba objęta paniką ignoruje oznakowania prowadzące do wyjścia ewakuacyjnego, odłącza się od grupy i podąża w innym niż należy kierunku,
- panikę należy starać się opanować poprzez perswazję, rzeczową i spokojną informację o zagrożeniu pożarowym i zdecydowane działania ratowniczo-gaśnicze,
- przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starać się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach korytarzy i pomieszczeń, a drogi oddechowe należy zasłaniać wilgotną chusteczką itp. sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez silne zadymienie odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, aby nie stracić orientacji co do kierunku ruchu,
- w przypadku odcięcia dróg ruchu dla pojedynczych osób lub grupy, należy niezwłocznie dostępnymi środkami, telefonicznie lub bezpośrednio osobiście głosem lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierującego akcją ewakuacji,
- osoby odcięte od dróg wyjścia, a znajdujące się w strefie zagrożenia należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła zagrożenia, starajmy się uszczelnić od wewnątrz drzwi np. ubraniami itp., sygnalizujemy swoją obecność poprzez otwory okienne, nie dopuszczajmy do paniki. w miarę możliwości, warunków i sytuacji oczekujemy na przeprowadzenie ewakuacji z zewnątrz przy użyciu jednostek straży pożarnej,
- w przypadku przybycia jednostek PSP w trakcie akcji ewakuacyjnej, osoba kierująca jej przebiegiem zobowiązana jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji ratowniczo-gaśniczej, a następnie podporządkować się dowódcy przybyłej jednostki ratowniczo-gaśniczej, udzielić mu wszechstronnej pomocy i informacji.

Pracownicy wyznaczeni do organizacji akcji ratowniczej powinni znać:

- miejsce lokalizacji głównego wyłącznika prądu elektrycznego,
- lokalizację hydrantów wewnętrznych i zewnętrznych, posiadać umiejętność ich obsługi,
- stan osobowy pracowników.

4. Wskazania dla ewakuowanych:

- opuścić pomieszczenie, udając się w kierunku wskazanym przez prowadzącego ewakuację lub indywidualnie zgodnie z kierunkiem oznaczonym znakami ewakuacyjnymi,
- poruszać się szybkim krokiem bez podbiegania i wyprzedzania innych zachowując spokój,
- nie zatrzymywać się ani też poruszać się w kierunku przeciwnym do ewakuacji,

- jeżeli nie znamy rozkładu dróg ewakuacyjnych (korytarzy) i miejsc usytuowania wyjść ewakuacyjnych podążamy w jednym z obranych kierunków starając się dostrzec znaki ewakuacyjne kierujące nas do wyjścia ewakuacyjnego,
- pod żadnym pozorem nie zawracać do pomieszczenia czy budynku,
- podporządkować się poleceniom osoby kierującej akcją do przyjazdu straży pożarnej,
- pamiętajmy, najniższe temperatury i zadymienie panują tuż nad podłogą, odcinki o dużym zadymieniu pokonujemy czołgając się,
- zwilżenie odzieży, parasol wodny uchroni nas przed działaniem wysokich temperatur,
- produkty spalania są trujące (tlenek węgla, fosgen, chlorowodór), to najczęściej nie temperatura, lecz brak tlenu, trujące substancje powalają nas z nóg, starajmy się jak najszybciej opuścić zadymioną przestrzeń.

Ewakuację należy prowadzić przejściami i korytarzami do wyjść ewakuacyjnych na zewnątrz budynku zgodnie z kierunkami oznaczonymi znakami graficznymi w obiekcie.

Wszystkie wyjścia ewakuacyjne z obiektu muszą zapewniać możliwość natychmiastowego ich otwarcia o każdej porze kiedy w budynku przebywają ludzie.

5. Zasady ewakuacji mienia.

W sytuacji gdy zostanie podjęta decyzja o ewakuacji mienia należy kierować się następującymi zasadami:

- Zasadniczo ewakuacja mienia powinna być przeprowadzona po zakończeniu ewakuacji ludzi. Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ratowania ludzi oraz nie może kolidować z ewakuacją ludzi.
- Decyzję o ewakuacji mienia podejmuje kierujący akcją lub personel organizujący ewakuację gdy:
 - a) mienie dużej wartości jest bezpośrednio zagrożone i jest to jedyny sposób go uratowania,
 - b) mienie utrudnia dostęp do źródła zagrożenia i powodując jego rozprzestrzenianie się.
- Ewakuację należy rozpocząć od:
 - najcenniejszego sprzętu i urządzeń, dokumentacji przedmiotów,
 - środków płatniczych i substancji niebezpiecznych pożarowo (np. ciecze palne, butle z gazami palnymi itp.),
 - do demontażu (ewakuacji) mienia w bezpieczne miejsce oraz zabezpieczenia przed zniszczeniem lub kradzieżą należy wykorzystać wszystkich sprawnych fizycznie pracowników, sprzęt służący ewakuacji mienia oraz środki służące jego zabezpieczeniu, będące na wyposażeniu budynku oraz sprzęt przybyłych na miejsce jednostek ratowniczych z zewnątrz,

6. Miejsce zbiórki dla ewakuowanych.

Po opuszczeniu budynku pracownicy powinni przejść do wyznaczonego miejsca – rejonu zbiórki i czekać na sprawdzenie stanu osobowego oraz dalsze dyspozycje kierującego akcją ewakuacyjną. Jako miejsce doraźnej zbiórki dla ewakuowanych osób wyznacza się teren parkingu.

7. Praktyczne sprawdzenie organizacji ewakuacji.

Zgodnie z postanowieniem § 17 ust. 1 *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.2010.109.719)* właściciel, zarządzający obiektem przeznaczonym dla ponad 50 osób będących jego stałymi użytkownikami, powinien co najmniej raz na dwa lata przeprowadzić praktyczne sprawdzenie organizacji ewakuacji.

O terminie przeprowadzenia ćwiczeń należy powiadomić Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej, jednak nie później niż na tydzień przed ich rozpoczęciem.

Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji, a na celu doskonalenie personelu oraz przygotowania obiektu do działań w warunkach rzeczywistego zagrożenia. Ćwiczenia prowadzimy w czasie normalnej pracy urzędu miejskiego.

Nadrzędną zasadą sprawdzenia ewakuacji jest jej przeprowadzenie w momencie najmniej spodziewanym. Pozwoli to na właściwą ocenę reakcji pracowników, poprawności decyzji, działania, powiadamiania służb ratowniczych.

Zadania obserwatorów:

- udają się w przydzielone do oceny części budynku,
- ustalają czy sposób alarmowania był wystarczający, a sygnał dotarł do wszystkich osób,
- czy pracownicy przerwali pracę i podjęli ewakuację,
- czy ewakuacja odbyła się wytypowanymi drogami ewakuacyjnymi,
- czy zadziałały urządzenia techniczne,
- odnotować czas ewakuacji pracowników w rejon dla ewakuowanych,
- opisać odstępstwa w stosunku do scenariusza ćwiczeń zawartego w opracowanej dokumentacji ćwiczeń,

Dokumentacja ćwiczeń.

Zarządzający obiektem powinien udokumentować fakt prowadzonych ćwiczeń.

Dokumentacja powinna zawierać:

- kopię pisma, zgłoszenia faktu ćwiczeń do KM PSP w Bielsku-Białej,
- datę i godzinę ćwiczeń,
- określenie sposobu ogłoszenia alarmu,
- liczbę ewakuowanych,
- czas ewakuacji z poszczególnych kondygnacji,
- całkowity czas ewakuacji (od alarmu do opuszczenia budynku przez wszystkich pracowników).

X. ORGANIZACJA I ZASADY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI.

Jak podkreślono we wstępie "Instrukcji" obowiązek znajomości jej treści oraz przestrzeganie zawartych w niej postanowień dotyczy nie tylko pracowników zatrudnionych w obiekcie lecz również pracowników przedsiębiorstw i firm prowadzących w nim wszelką działalność.

Obowiązkowi szkolenia w zakresie znajomości przepisów przeciwpożarowych i utrzymania bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie podlegają wszyscy pracownicy, bez względu na zajmowane stanowisko. Wymienione rodzaje szkoleń przeciwpożarowych może przeprowadzić Zarządzający jednostką lub inne kompetentne osoby z zewnątrz.

Uwaga!!!

Dopuszczenie pracownika do wykonywania czynności służbowych przed odbyciem szkolenia przeciwpożarowego - jest niedozwolone.

Szkoleniem należy objąć wszystkich pracowników, których obowiązkiem jest uczestnictwo w szkoleniu.

1. Rodzaje szkoleń.

- szkolenie wstępne,
- szkolenie okresowe.

1.1 Szkolenie wstępne.

Celem szkolenia wstępnego jest zaznajomienie nowo przyjmowanego pracownika z najważniejszymi problemami ochrony przeciwpożarowej w obiekcie, w tym z zasadami używania otwartego ognia i postępowania na wypadek pożaru.

Ramowy program szkolenia wstępnego obejmować powinien zagadnienia:

- zagadnienia pożarowe w obiekcie,
- ogólne przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów,
- zadania pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
- zadania pracowników w przypadku powstania pożaru,
- ewakuacja ludzi i mienia.

Szkoleniem wstępnym należy objąć również pracowników firm zewnętrznych wykonujących działalność na terenie budynku.

Odpowiedzialnym za realizację szkolenia przeciwpożarowego jest pracownik ds. kadr.

1.2 Szkolenie okresowe.

Celem szkolenia jest przedstawienie:

- zasad odpowiedzialności za bezpieczeństwo pożarowe w obiekcie,
- rodzaju występujących zagrożeń, w tym:
 - właściwości palnych materiałów,
 - przyczyn powstawania pożarów,
 - możliwości rozprzestrzeniania się dymu i gazów pożarowych.
- zastosowanych w obiekcie zabezpieczeń np.:
 - strefy pożarowe,
 - rodzaj urządzeń przeciwpożarowych,
- zasad ewakuacji ludzi i mienia, a w szczególności:
 - techniczne warunki ewakuacji,
 - zachowanie się w strefach zadymionych,
 - miejscach zbiórki dla ewakuowanych,
 - postępowania z osobami niepełnosprawnymi.

Szkolenie okresowe przeprowadza się nie rzadziej niż raz na 5 lat.

2. Organizacja i dokumentowanie ćwiczeń.

Każde szkolenie powinno być dokumentowane.

Dokumentacja powinna zawierać :

• program szkolenia	- załącznik nr 5
• listę obecności uczestników	- załącznik nr 6
• oświadczenie pracownika o zapoznaniu się z przepisami przeciwpożarowymi	- załącznik nr 7

XI. ZABEZPIECZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO.

1. Wytyczne zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych:

Zasady zabezpieczenia przy prowadzeniu prac pożarowo niebezpiecznych określa zarządca obiektu. Wyróżnić należy prace pożarowo-niebezpieczne realizowane w ramach i siłami własnymi personelu oraz prace realizowane przez firmy zewnętrzne.

1.1 Przez prace pożarowo-niebezpieczne rozumie się przede wszystkim prace wykonywane przy użyciu ognia otwartego (spawanie gazowe i elektryczne, cięcie, lutowanie, zgrzewanie itp.). Prace niebezpieczne pożarowo, związane z użyciem otwartego ognia, prowadzonym wewnątrz budynku, na przyległym do niego terenie, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

1.2 Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo, Zarządzający obiektem oraz wykonawca są zobowiązani:

- ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
- wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, przebieg oraz zabezpieczenie po zakończeniu prac,
- sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo-niebezpiecznych wg określonego wzoru.

1.3 Rozpoczęcie prac pożarowo-niebezpiecznych może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu przez wykonawcę pisemnego zezwolenia na ich prowadzenie. Zezwolenie wydają osoby posiadające upoważnienie Burmistrza. Wzór zezwolenia jest z góry określony.

Wykonujący prace po ich zakończeniu niezwłocznie przekazuje druk pozwolenia osobie wydającej pozwolenie na prowadzenie prac lub przez niego wskazanej.

Osoba ta prowadzić będzie kontrolę miejsca wykonywania prac przez 1 godzinę po zakończeniu (dozór ciągły) i po kolejnych 4 godzinach. Kontrola potwierdzona jest czytelnym podpisem na części 2.

- część 2 - pozostaje na miejscu wykonywania prac przez cały czas do zakończenia kontroli.

Wydanie zezwolenia należy zarejestrować w rejestrze prac wpisując numer pozwolenia, rejon prowadzenia prac, datę rozpoczęcia pracy, nazwę firmy oraz nazwisko wykonującego pracę.

1.4 Przy wykonywaniu prac pożarowo-niebezpiecznych należy przestrzegać następujących zasad:

- wszystkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się tam instalacji technicznych, należy zabezpieczyć przed zapaleniem,
- prace pożarowo-niebezpieczne wykonywane w pomieszczeniach w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem cieczy łatwopalnych lub gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy gdy pomieszczenia te zostaną dokładnie przewietrzone (stężenie par cieczy lub gazów z powietrzem nie może przekraczać 10% ich dolnej granicy wybuchowości),
- w miejscu wykonywania prac pożarowo-niebezpiecznych powinien znajdować się sprzęt gaśniczy uniemożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru, dostosowany do ilości i rodzaju palnych materiałów znajdujących się w pomieszczeniu,
- po zakończeniu prac pożarowo-niebezpiecznych należy po upływie 4, a następnie 8 godzin, poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz rejony przyległe.

Wyniki kontroli należy odnotować w „książce prac spawalniczych” o określonym wzorze.

1.5 Ustalenia organizacyjne:

- odpowiedzialność za zabezpieczenie pod względem przeciwpożarowym prowadzenie prac pożarowo-niebezpiecznych, zleconych osobom obcym ponosi wykonawca tych prac, który powinien się stosować do ustaleń zawartych niniejszą instrukcją,
- zapis o odpowiedzialności powinien się znaleźć w umowie, lub na oddzielnym oświadczeniu, a fakt ten wykonawca potwierdza czytelnym podpisem.

1.6 Nadzór nad przebiegiem prac niebezpiecznych.

Zarządzający wyznacza osobę odpowiedzialną za sprawowanie nadzoru nad przebiegiem prac. Osoba odpowiedzialna nadzorująca prowadzenie prac zobowiązana jest:

- zarządzający obiektem jest zobowiązany przed rozpoczęciem prac, zapoznać wszystkie osoby z zagrożeniem pożarowym występującym w rejonie wykonywanych prac oraz z rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu,
- sprawdzić, czy pracownicy wykonujący prace posiadają odpowiednie kwalifikacje i przeszkolenie przeciwpożarowe,
- ustalić, kto imiennie z ramienia wykonawcy odpowiedzialny będzie za nadzorowanie prac i czy osoba ta posiada odpowiednie przeszkolenie przeciwpożarowe,
- dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac wykonane zostały wszelkie zabezpieczenia wg postanowień zezwolenia na prowadzenie prac (protokołu zabezpieczenia przeciwpożarowego),
- zlecający wykonanie prac firmie obcej zobowiązany jest do zapoznania jej pracowników z zasadami prowadzenia tych prac na terenie budynku oraz z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac i rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.
- wstrzymać prowadzenie prac z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru lub nie przestrzeganie przez pracowników obowiązujących zasad bezpieczeństwa pożarowego (prace powinny być wstrzymane do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości),
- znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować ich przestrzeganie,
- określić możliwość prowadzenia prac przy zachowaniu ciągłości pracy obiektu,
- udzielać zezwolenia (wzór zezwolenia w załączeniu) na prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych, po spełnieniu n/w wymagań:
 - zezwolenie na prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych jest ważne tylko w dniu wstawienia,
 - rejestr wydanych zezwoleń (odcinek '1') przechowywany jest u „osoby odpowiedzialnej” (UR).
 - odcinek „2” zezwolenia otrzymuje wykonujący pracę i przez cały okres wykonywania prac umieszczony jest w widocznym miejscu na terenie wykonywanych prac.

Wydający zezwolenie przechowuje go przez okres 7 dni od czasu zakończenia prac.

1.7 Obowiązki wykonawcy prac pożarowo niebezpiecznych:

- sprawdzić czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania ognia,
- ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie w którym prace będą wykonywane,
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru,
- ustalić osoby odpowiedzialne za przygotowanie i zabezpieczenie miejsca prowadzenia prac,
- rozpocząć prace tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, lub na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego,
- przerwać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji umożliwiającej niebezpieczeństwo powstania pożaru oraz zgłoszenie faktu przełożonemu,

- poinformować przełożonego lub osobę odpowiedzialną o zakończeniu prac oraz faktach zaistniałych w trakcie spawania, np. zainicjowanie ognia,
- sprzęt spawalniczy odłączyć i usunąć na zewnątrz obiektu.

1.8 Zakończenie prac pożarowo-niebezpiecznych:

- dokładnie sprawdzić po zakończeniu pracy stanowisko i jego otoczenie, mające na celu stwierdzenie czy nie pozostawiono tłących się cząstek w rejonie prac,
- czy sprzęt spawalniczy został odłączony od źródła zasilania i zdemontowany,
- po końcowej kontroli o której mowa w zezwoleniu, zwrócić odcinek „2” do wydającego zezwolenie.

Odpowiedzialność za bezpieczne pod względem pożarowym prowadzenie prac pożarowo - niebezpiecznych zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie budynku ponosi wykonawca tych prac.

XII. POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTAWANIA I ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU.

1. Parametry występujących materiałów palnych.

W pomieszczeniach budynku z uwagi na pełnioną funkcję nie występują niebezpieczne materiały palne. Stosowane materiały związane z realizacją bieżącej działalności administracyjnej nie stwarzają istotnych warunków do wystąpienia zagrożenia pożarowego. W obiekcie zabronione jest stosowanie, konfekcjonowanie oraz przechowywanie materiałów niebezpiecznych pod względem pożarowym lub wybuchowym.

2. Zachowaniem pracowników lub osób postronnych w obiekcie.

Ogień może zostać zaprószony nieświadomym działaniem osób (nieostrożnością) lub działaniem świadomym (podpalenia).

3. Działalności w obiekcie na skutek niewłaściwej eksploatacji, braku konserwacji czy też wad różnego rodzaju stosowanych urządzeń i instalacji.

W szczególności w oparciu o statystykę powstania pożarów w tego typu lub podobnych obiektach, pożary mają swoje źródło w postaci:

- Nieostrożności osób, której najczęstszymi przejawami są:
 - nie przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i używania ognia otwartego w miejscach gdzie obowiązuje zakaz (np. pomieszczenia magazynowe),
 - rzucanie niedopałków na materiały palne, do koszy na śmieci,
 - pozostawianie bez dozoru włączonych do sieci odbiorników energii elektrycznej, nie dostosowanych do ciągłej eksploatacji,
 - wykonywanie i użytkowanie prowizorycznych instalacji elektrycznych, a zwłaszcza odbiorników energii elektrycznej powodującej przeciążenie instalacji,
 - osłanianie punktów świetlnych (żarówek) materiałami palnymi,
 - nieprawidłowe stosowanie i używanie cieczy łatwopalnych (przelewanie ich, podgrzewanie, otwieranie pojemników, czyszczenie nimi),
 - pozostawianie bez dozoru np. włączonych urządzeń elektrycznych, gazowych, maszyn itp.
 - lekceważenie przepisów dot. zabezpieczenia prac pożarowo-niebezpiecznych.
- Brak konserwacji, przeglądów i badań urządzeń elektroenergetycznych i mechanicznych, których celem jest wykrycie ewentualnych wad mających wpływ na zagrożenie pożarowe.
- Brak lub niesprawna instalacja ogłomowa na obiekcie.

- d) Zły stan, nieprawidłowe użytkowanie oraz brak okresowych czyszczeń urządzeń i instalacji gazowych, kominowych, spalinowych i wentylacyjnych.

Zgodnie z art. 62 w/w Ustawy – Prawo Budowlane, instalacje gazowe oraz przewody kominowe (dymowe, spalinowe i wentylacyjne) co najmniej raz w roku powinny być poddane okresowej kontroli przez osoby posiadające wymagane kwalifikacje.

- e) Podpalenia, których motywem mogą być – zazdrość, zawiść, porachunki osobiste, zemsta, chuligaństwo, zatarcie śladów przestępstwa i nadużyć, sabotaż itp.

4. Drogi rozprzestrzeniania się pożarów.

Każdy niekontrolowany proces palenia się, który nazywamy pożarem, w warunkach łatwopalnego wystroju wnętrza w budynkach ma tendencje do rozprzestrzeniania się od pożaru w zarodku poprzez pożar średni aż do pożaru dużego.

Oznacza to, że od małego zaprószenia ognia pożar może rozprzestrzenić się w przypadku braku interwencji pracowników, na całe pomieszczenie a w konsekwencji na obiekt.

Głównymi czynnikami potęgującymi zagrożeni pożarowe i wywierającymi zasadniczy wpływ na rozprzestrzenianie się pożarów są:

1. Nieprawidłowe warunki budowlane:
 - brak wymaganej odporności ogniowej pionowych i poziomych oddzieleni (ścian, stropów),
 - łatwo zapalne konstrukcje budynku, łatwo zapalny wystrój wnętrza,
2. Nagromadzenie dużej ilości materiałów palnych, jak opakowań, śmieci, odpadków. Powyższe stwarza nie tylko dogodne warunki do szybkiego rozwoju pożaru, ale w znacznym stopniu utrudnia ewakuację ludzi gdyż szybko rozwijający się pożar odcina niejednokrotnie jedyne drogi ucieczki z pomieszczenia.
3. Czynniki organizacyjne:
 - późne zaalarmowanie straży pożarnej,
 - zlekceważenie powstałego pożaru,
 - braku środków alarmowania lub umiejętności alarmowania straży pożarnej,
 - brak prawidłowej i szybkiej reakcji pracowników w zakresie działań gaśniczych,
 - braku znajomości zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
 - brak umiejętności użycia podręcznego sprzętu gaśniczego,
 - brak podręcznego sprzętu gaśniczego lub jego nieprawidłowe zlokalizowanie (zastawienie, brak dostępu, brak rozeznania co do miejsc lokalizacji sprzętu),
 - brak znajomości lokalizacji głównego wyłącznika prądu elektrycznego, zaworu gazu i wody.

W budynkach administracyjnych zasadniczo możemy mieć do czynienia z dwoma rodzajami pożarów:

- a) powstałych i rozwijających się w pomieszczeniach technicznych, podręcznych magazynkach gospodarczych, archiwach. W pomieszczeniach tych należy się przede wszystkim liczyć z pożarami grupy „A” tj. pożarami ciał stałych pochodzenia organicznego, w których występuje zjawisko spalania żarowego (np. materiałów takich jak drewno, wykładziny, tworzywa sztuczne, papier).
- b) powstałych w pomieszczeniach technicznych, gdzie można się liczyć z możliwością pożarów grupy „C” tj. pożarów gazów palnych.

Obok w/w grup mogą wystąpić pożary urządzeń i instalacji elektrycznych będących pod napięciem, bądź też pożary materiałów palnych znajdujących się w obrębie tych urządzeń i instalacji będących pod napięciem.

Niezależnie od powyższego w obiekcie mogą występować inne potencjalne zagrożenia, wywołane przez:

- podrzucenie świec dymnych itp. materiałów mogących być przyczyną silnego zadymienia,
- podrzucenie uruchomionych pojemników z gazami łzawiącymi, obojętnymi, itp.,
- podrzucenie substancji silnie zapalnych, toksycznych itp.,
- podrzucenie ładunków wybuchowych, napady bandyckie.

Istotnym zagrożeniem dla zdrowia i życia ludzi w warunkach pożarowych jest duszące oddziaływanie gazów i dymów pożarowych oraz toksycznych produktów spalania, wysoka temperatura, ograniczenie widoczności, zjawiska świetlne i akustyczne działające na psychikę ludzką. Szczególnie niebezpiecznym jest przenikanie dymów, gazów i toksycznych produktów spalania przez:

- ciągi komunikacyjne (otwarte drogi komunikacji poziomej i pionowej),
- nieszczelności technologiczne w konstrukcji budynku (np. kanały instalacyjne).

Z tego powodu zasadniczego znaczenia nabiera sprawa odpowiednio wczesnego zauważenia pożaru, zaalarmowania osób znajdujących się w strefie zagrożenia, jednostek ratowniczych straży pożarnej, podjęcia skutecznych działań ratowniczo-gaśniczych oraz przygotowania i przeszkolenia pracowników wyznaczonych do realizacji w/w zadań.

[illegible]

Data

**Protokół zabezpieczenia
prac pożarowo niebezpiecznych do zezwolenia nr**

Wykonujący pracę Strefa (obszar)
(nazwa przedsiębiorstwa lub służby)

ZASADY ZABEZPIECZENIA P.POŻ.

(osoba wyznaczona przez Dyrektora potwierdza wykonanie zabezpieczeń w rejonie prac przed podpisaniem zezwolenia)

• Czy jest możliwe wykonanie prac w warunkach pracy szkoły	TAK*/NIE*
• Sprzęt spawalniczy w odpowiednim stanie i z odpowiednimi urządzeniami zabezpieczającymi w tym podręczny sprzęt gaśniczy	TAK*/NIE*
Wykonane zabezpieczenia w promieniu 10 m od miejsca spawania	
• Wyczyszczenie posadzki z materiałów palnych (kartony, szmaty, folia, itp)	TAK*/NIE*
• Odsunięcie poza strefę lub osłonięcie pokrywami i ekranami z mat. niepalnych cieczy i innych materiałów palnych (w przypadku braku możliwości odsunięcia)	TAK*/NIE*
• Wykonanie ekranów ochronnych w strefie prac wykonywanych na wysokości (obecność pracownika na poziomie „0”)	TAK*/NIE*
• Sprawdzenie stężeń wybuchowych i ich eliminacja w miejscu wykonywania prac	TAK*/NIE*
• Zabezpieczenie otworów w ścianach, odsunięcie materiałów palnych znajdujących się za ścianą będącą przewodnikiem ciepła	TAK*/NIE*
• Zabezpieczenie otworów w stropach i odsunięcie materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu poniżej	TAK*/NIE*
• Zastosowano inne procedury (określić jakie)	TAK*/NIE*

NADZÓR P. POŻ.

Pracownik wytypowany przez Zarządzającego kontrolujący cały okres pracy i 30 min. po jej zakończeniu.
Kontrola niekonieczna wyrulkowa

..... / Nazwisko Imię / / Podpis/

Kontrola po zakończeniu prac w okresach 2 godz.* 4 godz.* 8 godz.*

..... / Nazwisko Imię / / Podpis/

Podpis wykonującego prace

Zezwalam na rozpoczęcie prac
/Podpis Zarządzającego/

Kontrolę zakończono w dniu
Godz.

..... /Podpis/
kontrolującego obszar
po zakończeniu prac

* - niepotrzebne skreślić

Data _____

Budynek _____

Miejsce pracy _____

Rodzaj wykonywanych prac _____

Czas rozpoczęcia _____ Czas zakończenia _____

Zezwolenie jest ważne na okres _____

Tak-Nie*.
Tak-Nie*.

*Tak-Nie**

(Funkcja)

(Funkcja)

1. Potwierdzić zastosowane zabezpieczenia
2. Wypełnić i zachować część 1.
3. Część 2 dla osoby wykonującej pracę.

NADZORUJĄCY POZOSTAJE W WIDOCZNYM MIEJSCU PODCZAS PRAC

Nr

Część 1

- niepotrzebne skreślić

Pozwolenie
na wykonanie prac pożarowo niebezpiecznych

Data _____
Budynek _____
Miejsce pracy _____
Rodzaj wykonywanych prac _____

Czas rozpoczęcia _____ Czas zakończenia _____
Zezwolenie jest ważne na okres _____

Zastosowano i wykonano listę zabezpieczeń _____ Tak/Nie*.
Wydano zezwolenie na prace. _____ Tak/Nie*.

Wypełniono „Protokół zabezpieczenia prac,” _____ Tak/Nie*

Podpis zlecającego prace _____

Funkcja

Podpis wykonującego prace _____

Funkcja

Końcowe sprawdzenie

Miejsce pracy i jego sąsiedztwo zagrożone przenikaniem temperatury oraz oddziaływaniem rozżarzonych części metalu - wliczając piętra powyżej i poniżej oraz sąsiednie ściany - musi być nadzorowane przez 30 min po zakończeniu pracy i uznane jako bezpieczne od możliwości powstania pożaru.

Podpis _____
Osoba nadzorująca

Zwrócić po wypełnieniu osobie nadzorującej po ukończeniu pracy

Nr _____

Część 2

niepotrzebne skreślić.

..... dn.
/miejscowość/ /data/

.....
/Imię i Nazwisko pracownika/

OŚWIADCZENIE

Oświadczam że zastałem/am / zapoznany/a/ z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi na terenie budynku:

Urzędu Miejskiego w Szczyrku
ul. Beskidzka 4
43-370 Szczyrk

a w szczególności znane mi są zasady i sposoby:

- 1) zapobiegania powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru na stanowisku pracy,
- 2) postępowania na wypadek powstania pożaru,
- 3) użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych w miejscu pracy.

Postanowienia „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
składający oświadczenie
podpis

.....
prowadzący szkolenie
podpis

Przyjęto do akt osobowych dn.

Sprawozdanie z ćwiczeń ewakuacyjnych

1. Nazwa obiektu:

.....

2. Adres:

.....

3. Data ćwiczeń: godzina ćwiczeń:

4. Organizator ćwiczeń:

.....

5. Ilość kondygnacji: w tym podziemnych:

6. Maksymalna ilość osób, które mogą przebywać w obiekcie
w tym pracowników:

7. Czy jest opracowana instrukcja bezpieczeństwa pożarowego: TAK*/NIE*

8. W jaki sposób ogłaszany jest alarm o ewakuacji w budynku:

.....

9. Czy pracownicy byli przeszkoleni z zakresu znajomości procedur dotyczących organizacji i prowadzenia ewakuacji: TAK*/NIE*

10. Liczba osób ewakuowanych biorących udział w ćwiczeniach:

11. Całkowity czas trwania ewakuacji:, w tym czas ewakuacji z poszczególnych kondygnacji:

12. Zachowanie pracowników podczas ewakuacji:

a) znajomość procedur podczas ewakuacji: dobra / zła *

b) utrzymywanie kontaktu z osobami ewakuowanymi, zapewniającego zachowanie spokoju w grupie: skuteczne / mało skuteczne *

c) praktyczne wykonywanie zadań związanych z ewakuacją: pełne / częściowe/ niedostateczne*

d) wybór dróg ewakuacyjnych: właściwy / niewłaściwy *

e) sprawdzenie obecności pracowników po wyprowadzeniu z obiektu: TAK*/NIE*

13. Zachowanie pracowników podczas ewakuacji:

a) na drogach ewakuacyjnych zachowany był spokój: TAK*/NIE*

b) czy stosowano się do poleceń osób prowadzących ewakuację oraz kierującego akcją ewakuacyjną: TAK*/NIE*

c) czy pojawiły się osoby z oznakami paniki: TAK*/NIE*

d) czy zachowania te rozszerzyły się na inne osoby: TAK*/NIE*

14. Czy w ćwiczeniach uczestniczyli przedstawiciele Państwowej Straży Pożarnej: TAK*/NIE*

Jeżeli byli obecni to jakie uwagi wnieśli do ćwiczeń:

.....

.....

.....

15. Uwagi i wnioski:

.....

.....

.....

Burmistrz

.....

/podpis/

Sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.

Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań potwierdzających prawidłowość działania. Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych oraz instrukcjach obsługi. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Dział (BHP) powinien nadzoruje czynności kontrolne nad siecią hydrantową wewnętrzną i zewnętrzną w odstępach czasu zależnych od warunków otoczenia oraz ryzyka (zagrożenia) pożarowego.

Osoba odpowiedzialna w BHP za sprawy przeciwpożarowe powinna podjąć niezwłoczne działania w celu usunięcia zauważonych nieprawidłowości. W celu dostosowania się do wymagań producenta hydrantów lub instalacji. Inspektor ds. ppoż. powinien sporządzić plan ukazujący dokładną lokalizację i dane techniczne instalacji.

1. Przeglądy i konserwacja

1.1 HYDRANTY - Doroczne przeglądy i konserwacje.

Przeglądy i naprawy powinny być przeprowadzane przez kompetentny personel.

Hydrant powinien być zamknięty (zakręcony) i pod ciśnieniem. Należy sprawdzić, czy:

- a) urządzenia są nie zastawione, nieuszkodzone, elementy nie są skorodowane, nie ma przecieków,
- b) instrukcja obsługi jest czysta i czytelna,
- c) miejsce umieszczenia jest oznakowane,
- d) mocowania do ściany są odpowiednie, nie są obruszone i trzymają pewnie,
- e) wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie wskaźnika wypływu oraz miernika ciśnienia,
- f) miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym,
- g) wąż na całej długości nie wykazuje uszkodzeń, zniekształceń, zużycia czy pęknięć; jeżeli wąż wykazuje jakieś uszkodzenia powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze,
- h) zaciski lub taśmowanie węża są prawidłowe i właściwie zaciśnięte,
- i) bęben węża obraca się lekko w obu kierunkach,
- j) dla bębnow z wahliwym zamocowaniem sprawdzić, czy oś (zamocowanie) obraca się łatwo i czy bęben obraca się o 180°,
- k) przy bębnach ręcznych sprawdzić, czy zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo,
- l) przy bębnach automatycznych sprawdzić pracę zaworu automatycznego oraz sprawdzić właściwą pracę serwisowego zaworu odcinającego,
- m) sprawdzić stan przewodów zasilających w wodę (rurociągów); szczególną uwagę zwrócić na odcinki elastyczne, czy nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia,
- n) jeżeli jest skrzynka hydrantowa (obudowa), sprawdzić czy nie jest uszkodzona i czy drzwiczki łatwo się zamykają,
- o) sprawdzić, czy prądownica jest właściwego typu i czy pracuje prawidłowo,
- p) sprawdzić pracę prowadnic węża, upewnić się, że są właściwe i pewnie zamocowane,
- r) pozostawić hydranty i instalację w stanie gotowym do natychmiastowego użycia, jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy, zawór hydrantowy lub hydrant powinien być oznakowany „NIECZYNNY” i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym użytkownika/właściciela.

1.1.1 Okresowe przeglądy i konserwacje instalacji

Co 5 lat wszystkie węże hydrantowe powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji zgodnie z PNEN 671-1 i EN 671-2.

Dwa razy w roku:

- przegląd podręcznego sprzętu gaśniczego.

Jeden raz w roku:

- badanie parametrów ciśnienia i wydajności hydrantów wewnętrznych i zewnętrznych,
- instalacji systemu oddymiania,
- stałych i pół stałych instalacji gaśniczych.

1.1.2 Dokumentowanie przeglądów i konserwacji

Prace konserwacyjne należy dokumentować protokołem kontroli. Prowadzący sprawy ochrony ppoż. lub osoba wyznaczona powinna przechowywać zapisy o wszystkich przeglądach instalacji. Protokół kontroli powinien zawierać:

- Datę (miesiąc i rok) przeglądu i testów,
- Zapis wyników testów,
- Wykaz i datę zainstalowania części zamiennych,
- Datę (miesiąc i rok) następnego przeglądu i testów,
- Wykaz wszystkich hydrantów i zaworów hydrantowych.

1.1.3 Zabezpieczenie przeciwpożarowe w czasie kontroli i konserwacji

Ponieważ przegląd i konserwacja mogą okresowo zmniejszyć efektywność zabezpieczenia przeciwpożarowego, należy pamiętać o następujących zasadach:

- zależnie od przewidywanego zagrożenia pożarowego, tylko określona liczba (ograniczona część) urządzeń powinna podlegać równocześnie remontowi na danej powierzchni,
- należy zapewnić dodatkowe (zastępcze) przedsięwzięcia zabezpieczające oraz przeprowadzić dodatkowy instruktaż na czas remontu oraz na okres braku zasilania w wodę.

1.1.4 Usuwanie usterek

Do naprawy instalacji można używać tylko części zamiennych (np. węży, prądownic, zaworów) posiadających stosowne aprobaty i dopuszczenia pochodzące od dostawcy urządzenia.

Uwaga!

Podstawą jest usunięcie wszystkich stwierdzonych usterek w jak najkrótszym czasie, tak by instalacja gaśnicza urządzenia gaśnicze jak najszybciej były we właściwym stanie.

1.1.5 Etykiety kontroli i konserwacji

Konserwacja i przegląd powinny być zapisane na wywieszce (naklejce), która nie może zakrywać żadnych oznaczeń producenta. Na wywieszce (naklejce) należy umieścić:

- Słowo „SPRAWDZONE”,
- Nazwę i adres dostawcy urządzenia (patrz definicje),
- Jednoznaczną identyfikację osoby kompetentnej (konserwatora),
- Datę (miesiąc i rok) ważności przeglądu.

1.2 Gaśnice.

1.2.1 Definicje.

Autoryzacja – jest to zezwolenie producenta na odtwarzanie wzorca, który uzyskał certyfikat w CNBOP, a odtwarzanie jego sprawności może być wykonywane tylko przy użyciu części zamiennych wyprodukowanych przez posiadacza certyfikatu.

Autoryzowany zakład serwisowy (A.Z.S.) – zakład, który uzyskał autoryzację na wykonywanie czynności serwisowych podręcznego sprzętu gaśniczego, produkowanego przez autoryzujących ten zakład producentów. Zakład winien posiadać bazę techniczną wyposażoną w wymagany sprzęt techniczny, niezbędny do serwisu gaśnic, oraz przeszkolony personel.

Postępowanie autoryzacyjne – zespół czynności organizacyjno-technicznych, których celem jest przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wydania przez producentów decyzji o przyznaniu lub nieprzyznaniu autoryzacji.

Zespół autoryzacyjny – zespół składający się z przedstawicieli producentów, którego zadaniem jest nadzór nad postępowaniem autoryzacyjnym. Do zadań zespołu należy również przeprowadzenie kontroli A.Z.S.

Przegląd – okresowe, zgodne z instrukcją producentów sprawdzenie stanu technicznego gaśnic i agregatów gaśniczych, mające na celu stwierdzenie ich sprawności technicznej, zapewniającej właściwe działanie w chwili użycia. Czynności te kończy informacja zamieszczona na gaśnicy lub agregacie gaśniczym (kontrolka).

Konserwacja – czynności, jakie musi podjąć konserwator, by przywrócić sprawność techniczną gaśnicy lub agregatu gaśniczego bez konieczności przeprowadzania naprawy. W ramach konserwacji

dokonywane np. wymiany podzespołów bez naruszania plomb w gaśnicy lub agregacie gaśniczym. Konserwacja jest integralną częścią przeglądu.

Naprawa – zespół czynności warsztatowych, których celem jest przywrócenie funkcji użytkowej jednostce podręcznego sprzętu gaśniczego. W ramach naprawy przeprowadza się:

- demontaż gaśnicy lub agregatu gaśniczego,
- Wymianę środka gaśniczego,
- montaż gaśnicy lub agregatu gaśniczego,
- czyszczenie, malowanie, badania wytrzymałościowe zbiornika,
- znakowanie gaśnicy lub agregatu gaśniczego (etykiety, kontrolki, plomby).

Naprawę wykonuje się, gdy:

- czynności konserwacyjne nie gwarantują przywrócenia sprawności technicznej gaśnicy lub agregatu gaśniczego (np. uszkodzenia mechaniczne),
- gaśnica lub agregat gaśniczy zostały użyte,
- cechy identyfikujące stan techniczny gaśnicy lub agregatu gaśniczego (np. plomby, kontrolki) zostały usunięte lub zniszczone,
- minął termin gwarantowanej sprawności technicznej gaśnicy lub agregatu gaśniczego (np. termin przydatności środka gaśniczego, termin legalizacji zbiornika),

Nie wolno wykonywać naprawy gaśnicy lub agregatu gaśniczego polegającej na:

- spawaniu elementów (np. wieszaków, uchwytów, łatania dziur),
- prostowaniu trwałych odkształceń,
- wymianie elementów lub podzespołów na nieoryginalne.

1.2.2 Terminy.

Przegląd.

Pierwszy przegląd gaśnic i agregatów gaśniczych przeprowadza się **przed upływem 12 miesięcy** od daty produkcji.

Drugi przegląd i następne gaśnic i agregatów gaśniczych przeprowadza się **co 6 miesięcy**.

Konserwacja.

Przeprowadza się w przypadku występowania takiej potrzeby – **nie określa się terminów**.

Naprawa.

Przeprowadza się w przypadku występowania takiej potrzeby – **nie określa się terminów**.

Uwaga:

W uzasadnionych przypadkach, które mogą mieć wpływ na pogorszenie stanu technicznego, a tym samym skuteczności gaśniczej, terminy przeglądów podręcznego sprzętu gaśniczego mogą zostać skrócone. Decyzję w tym zakresie podejmuje administrator obiektu, wydając stosowną instrukcję określającą terminy przeglądów i napraw. Taka sytuacja może mieć miejsce między innymi w:

- przemyśle chemicznym,
- gospodarce morskiej,
- górnictwie,
- niekorzystnych warunkach klimatycznych,
- obiektach o szczególnym zagrożeniu pożarowym.

1.2.3. Kontrola rutynowa prowadzona przez osoby odpowiedzialne.

Inspektor ds. ppoż. lub osoba do tego wyznaczona powinien prowadzić regularną kontrolę wszystkich gaśnic i agregatów gaśniczych w odstępach czasu zależnych od warunków otoczenia oraz ryzyka (zagrożenia) pożarowego, w celu upewnienia się, że gaśnice i agregaty gaśnicze:

- są na swoim miejscu,
- są nie zastawione, widoczne, mają czytelne oznakowanie i instrukcję,
- nie mają widocznych uszkodzeń, korozji lub wycieków.

Osoba odpowiedzialna powinna podjąć niezwłoczne działania w celu usunięcia zauważonych nieprawidłowości.

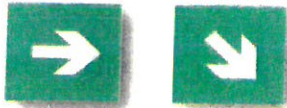
1.2.4. Oznakowanie.

Drogi ewakuacji, wyjścia i przejścia ewakuacyjne oraz miejsca rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów, głównych wyłączników prądu i gazu należy oznakować zgodnie z Polskimi Normami.

2. Znaki ewakuacyjne.

ZNAKI EWAKUACYJNE

Kierunek drogi ewakuacyjnej

zastosowanie:

Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia.

Strzałki krótkie - do stosowania z innymi znakami

Strzałka długa - do samodzielnego stosowania.

Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej

zastosowanie:

Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia; może kierować w lewo lub w prawo.

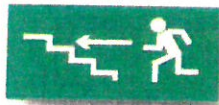
Wyjście ewakuacyjne

zastosowanie:

Znak stosowany do oznakowania wyjść używanych w przypadku zagrożenia.

Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami dół

zastosowanie:

Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia schodami w dół na lewo lub na prawo.

Drzwi ewakuacyjne

zastosowanie:

Znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi (drzwi prawe lub lewe).

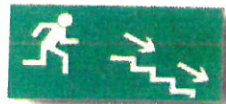
Przesunąć w celu otwarcia

zastosowanie:

Znak stosowany łącznie ze znakiem poprzednim na przesuwanych drzwiach wyjścia ewakuacyjnego. Strzałka powinna wskazywać kierunek otwarcia drzwi przesuwanych.

Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę

zastosowanie:

Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia schodami w dół na lewo lub na prawo.

Stłuc aby uzyskać dostęp

zastosowanie:

Znak ten może być stosowany:
a) w miejscu gdzie niezbędne jest stłuczenie szyby dla uzyskania dostępu do klucza, lub systemu otwarcia
b) gdzie niezbędne jest rozbicie przegród dla uzyskania wyjścia.

Pchać aby otworzyć

zastosowanie:

Znak ten jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.

Ciągnąć aby otworzyć

zastosowanie:

Znak ten jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.

3. Znaki przeciwpożarowe.

OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA

Uruchamianie ręczne

zastosowanie:

Stosowany do wskazania przycisku pożarowego lub ręcznego sterowania urządzeniem gaśniczym (np. stałego urządzenia gaśniczego).

Telefon do użycia w stanie zagrożenia

zastosowanie:

Znak wskazujący usytuowanie dostępnego telefonu przeznaczonego dla ostrzeżenia w przypadku zagrożenia pożarowego.

Alarmowy sygnalizator akustyczny

zastosowanie:

Może być stosowany samodzielnie lub łącznie ze znakiem „Uruchamianie ręczne”, jeśli przycisk pożarowy uruchamia alarm dźwiękowy odbierany bezpośrednio przez osoby znajdujące się w obszarze zagrożenia.

Gaśnica

zastosowanie:

Znak wskazujący usytuowanie gaśnicy.

Zestaw sprzętu pożarniczego

zastosowanie:

Znak ten jest stosowany dla uniknięcia podawania zestawu indywidualnych znaków określających sprzęt pożarniczy.

Drabina

zastosowanie:

Znak ten jest stosowany do oznaczenia drabiny trwale związanej z obiektem i przeznaczonej do działań ratowniczo-gaśniczych straży pożarnej.

Kierunek do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego

zastosowanie:

Do stosowania tylko łącznie ze znakami wskazującymi sprzęt pożarniczy lub urządzenia sygnalizacji pożarowej i sterowania ręcznego (np. ze znakiem „Alarmowy sygnalizator akustyczny”).

dla wskazania kierunku do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego.

Hydrant wewnętrzny

zastosowanie:

Znak ten jest stosowany na drzwiach szafka hydrantowej.

Palenie tytoniu zabronione

zastosowanie:

Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu może być przyczyną zagrożenia pożarowego.

Zakaz używania otwartego ognia. Palenie tytoniu zabronione

zastosowanie:

Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu lub otwarty ogień może być przyczyną zagrożenia pożarowego.

Zakaz gaszenia wodą

zastosowanie:

Do stosowania we wszystkich przypadkach, kiedy użycie wody do gaszenia pożaru jest zabronione.

Nie zastawiać

zastosowanie:

Znak do stosowania w przypadkach gdy ewentualna przeszkoda stanowiłaby szczególne niebezpieczeństwo i na drodze ewakuacyjnej przy dostępie do sprzętu pożarniczego.

Niebezpieczeństwo pożaru - materiały łatwo zapalne

zastosowanie:

Do wskazania obecności materiałów łatwo zapalnych.

Niebezpieczeństwo pożaru - materiały utleniające

zastosowanie:

Do wskazania obecności materiałów utleniających się.

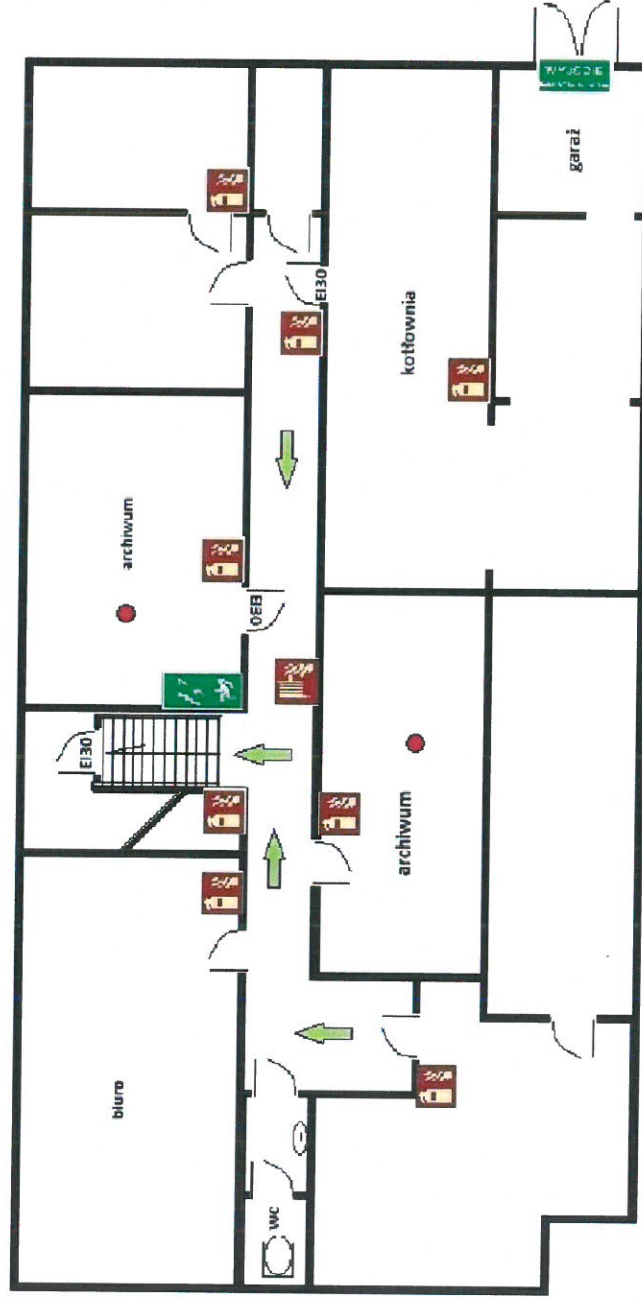
Niebezpieczeństwo wybuchu - materiały wybuchowe

zastosowanie:

Stosowany do wskazania możliwości występowania atmosfery wybuchowej, gazów palnych lub materiałów wybuchowych.

URZĄD MIEJSKI W SZCZYRKU 43-370 SZCZYRK, ul. Beskidzka 4

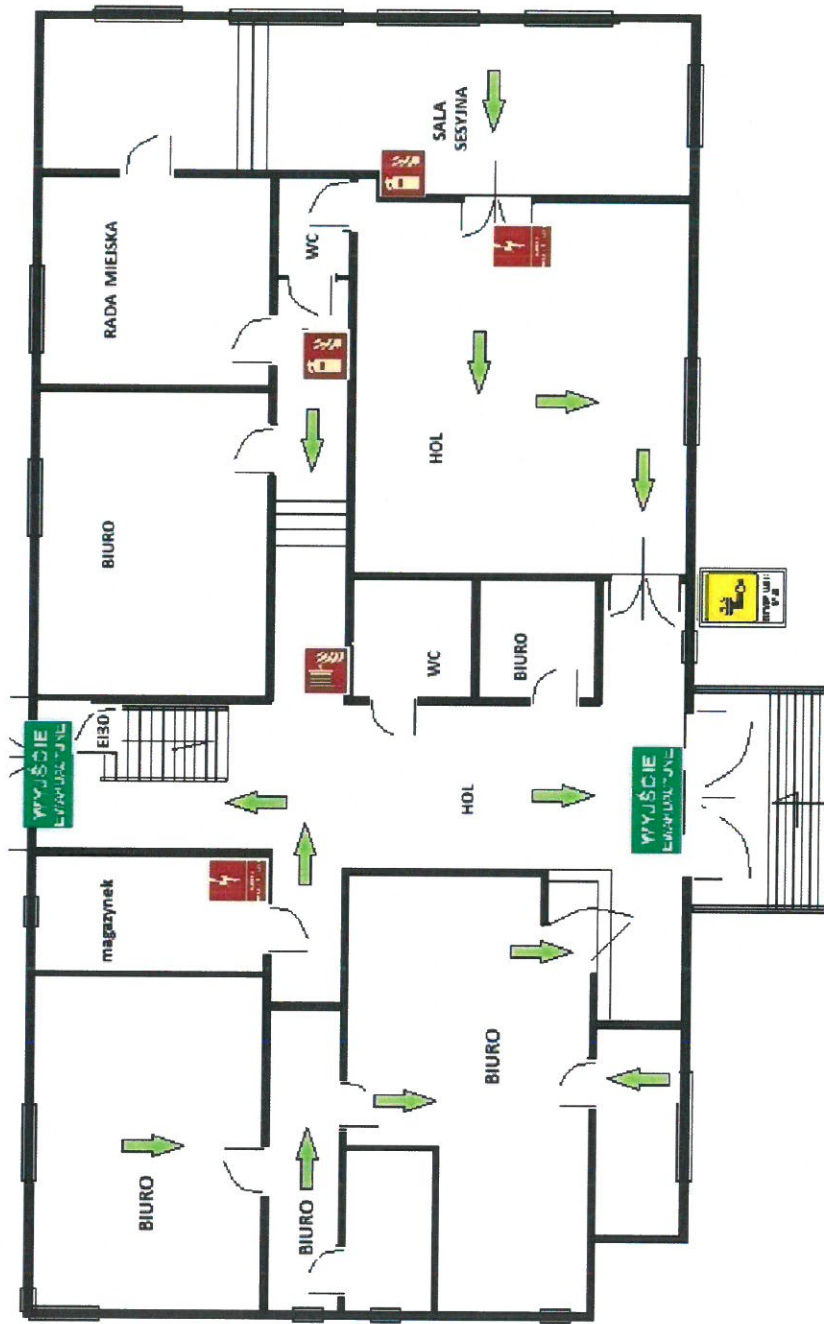
Legenda :

- - gaśnica
- - hydrant wewnętrzny
- - alarm
- - kierunek ewakuacji schodami w górę
- - drzwi przeciwpożarowe
- - droga ewakuacyjna
- - czujka dymu
- - wyjście ewakuacyjne

PLAN EWAKUACJI - RZUT PIWNIC

SPECJALISTA
d/s ochrony ppoż
mgr inż. Eugeniusz Wągor
bryg. w st. XXXZ

URZĄD MIEJSKI W SZCZYRKU 43-370 Szczyrk, ul. Beskidzka 4

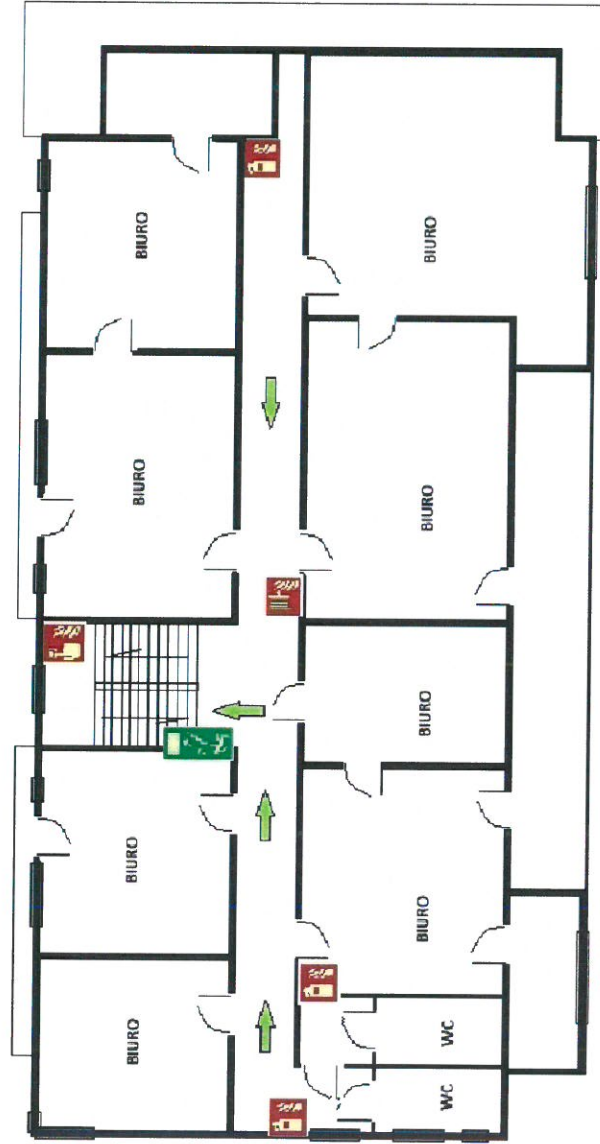
LEGENDA :

- - gaśnica
- - hydrant wewnętrzny
- - alarm
- - kierunek ewakuacji schodami w dół
- - drzwi przeciwpożarowe
- - droga ewakuacyjna
- - wyjście ewakuacyjne
- - główny wyłącznik prądu
- - główny zawór gazu

PLAN EWAKUACJI - RZUT PARTERU

SPECJALISTA
d/s ochrony ppoż
mgr inż. *Eugeniusz Wagner*
brg. w st. spocz.

URZĄD MIEJSKI W SZCZYRKU 43-370 SZCZYRK, ul. Beskidzka 4

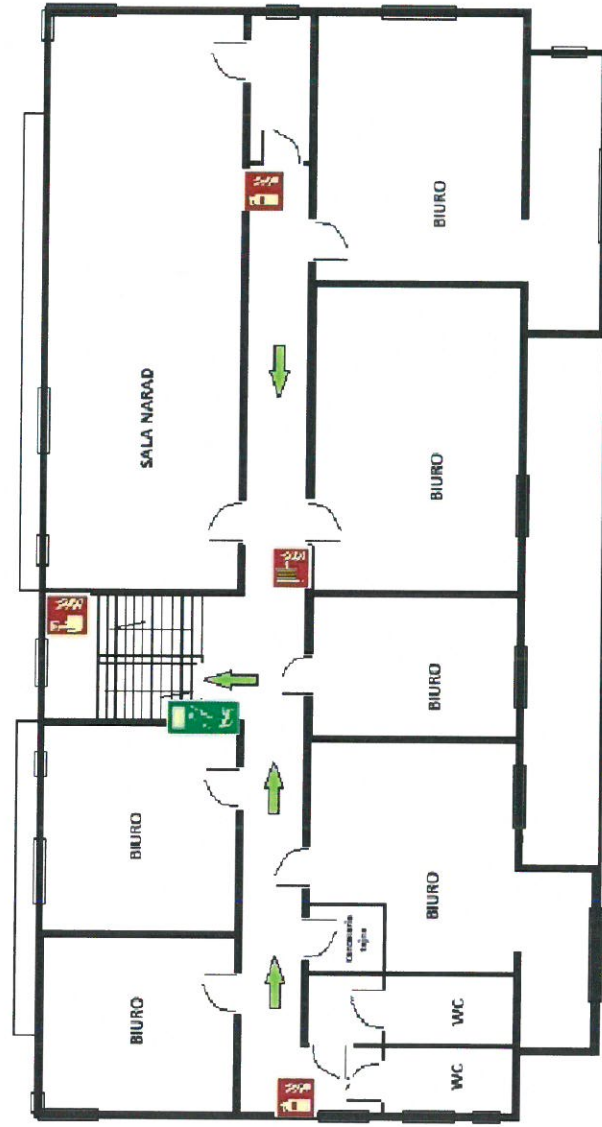
Legenda :

- gaśnica
- hydrant wewnętrzny
- alarm
- kierunek ewakuacji schodami w dół
- drzwi przeciwpożarowe
- droga ewakuacyjna

PLAN EWAKUACJI - RZUT I PIĘTRA

SPECJALISTA
d/s ochrony ppóz.
mgr inż. Eugeniusz Wagner
bryg. w st. spocz.

URZĄD MIEJSKI W SZCZYRKU 43-370 SZCZYRK, ul. Beskidzka 4

Legenda :

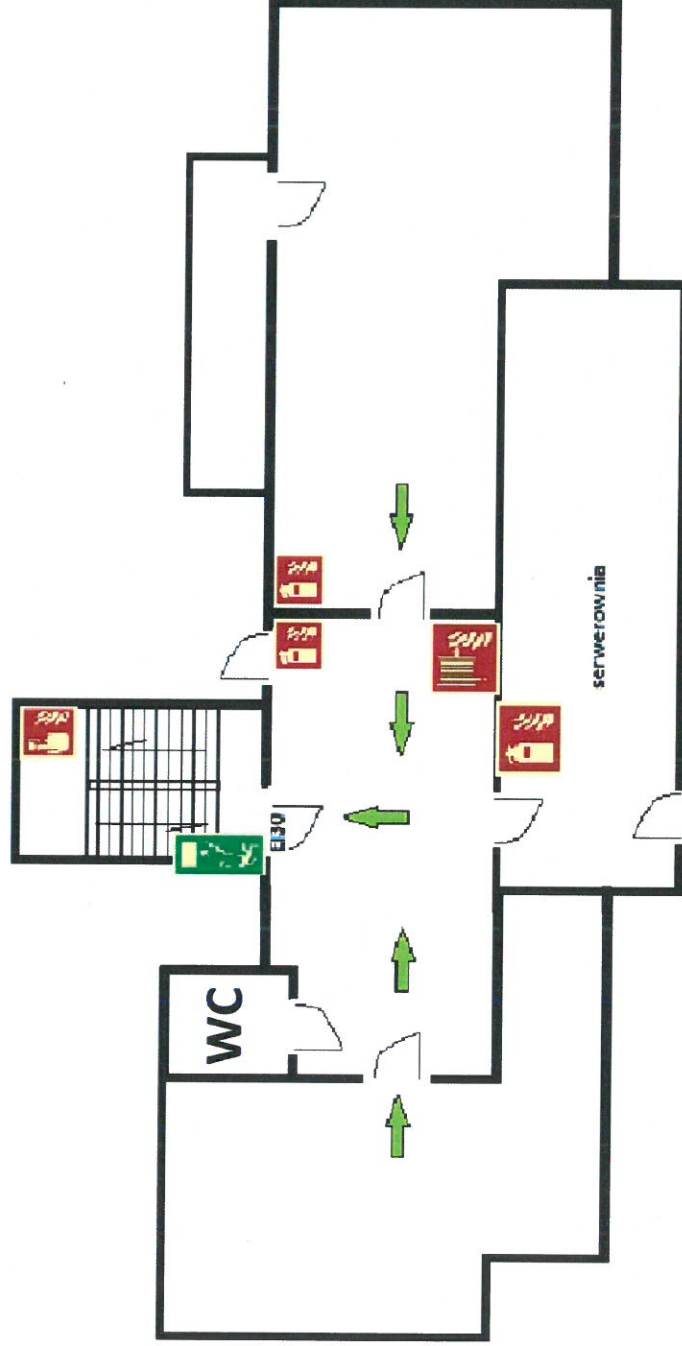
- gaśnica
- hydrant wewnętrzny
- alarm
- kierunek ewakuacji schdami w dół
- drzwi przeciwpożarowe
- droga ewakuacyjna

PLAN EWAKUACJI - RZUT II PIĘTRA

URZĄD MIEJSKI W SZCZYRKU 43-370 SZCZYRK, ul. Beskidzka 4

Legenda :

- gaśnica
- hydrant wewnętrzny
- alarm
- kierunek ewakuacji schodami w dół
- drzwi przeciwpożarowe
- droga ewakuacyjna

PLAN EWAKUACJI - RZUT PODDASZA

SPECJALISTA
d/s ochrony ppoż.
mgr inż. Elżbieta Wigner
10.10.2023

